

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՈՂ ՃՅՈՒՂԵՐԻ
ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅԱՆ
ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԵՌԱՄՍՅԱԿԱՅԻՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ,
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ-ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2019 ԹՎԱԿԱՆ**

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄ

ՆԱԽԱԲԱՆ

2019 թվականի չորրորդ եռամսյակում ՀՀ Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնության (ԱՃԹՆ) գործունեությունն ուղղված է եղել Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի առաջին միջազգային վավերացման շրջանակում ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության ներկայացուցիչների Հայաստան կատարած այցով նախատեսված հանդիպումների անցկացմանն ու վավերացման գործընթացի համար անհրաժեշտ աշխատանքների իրականացմանը, ԱՃԹՆ-ի երկրորդ ազգային զեկույցի կազմման համար Անկախ ադմինիստրատորի մրցույթի անցկացմանը և ընտրված կազմակերպության հետ պայմանագրի կնքմանը, ՀՀ ԱՃԹՆ-ի պաշտոնական կայքի և ԱՃԹՆ-ի հրապարային հաշվետվությունների առցանց ներկայացման հարթակի զարգացմանը, իրական սեփականատերերի ենթաօրենսդրական ակտերի մշակմանը, Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի տվյալների համակարգային բացահայտման իրագործելիության ուսումնասիրության նախագծի մշակմանը, իրական սեփականատերերի բացահայտման ռեգիստրի ստեղծման համար ծառայությունների գնման մրցույթի իրականացմանը:

Հաշվետու ժամանակահատվածում անցկացվել է ՀՀ ԱՃԹՆ-ի բազմաշահառու խմբի 1 նիստ, որի ընթացքում ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության վավերացնողների խումբը Հայաստանի ԲՇԽ-ի անդամներին ներկայացրեց վավերացման գործընթացի ընթացքը և առաջիկա քայլերը, քննարկվեցին շահագրգիռ կողմերի հետ վավերացման հանդիպումներից հետո լրացուցիչ պարզաբանման կարիք ունեցող հարցերը, ԲՇԽ-ի քաղաքացիական հասարակության խմբակցությունը ներկայացրեց ԲՇԽ-ի նոր անդամներին ու այլընտրանքային անդամներին:

Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի պատվիրակությունը նոյեմբերի 29-30-ը Վրաստանի մայրաքաղաք Թբիլիսիում մասնակցել է Լավ կառավարման ֆորումի ներքո «Կոռուպցիայի դեմ պայքարի ինովացիոն մոտեցումների քննարկում» թեմայով համաժողովին՝ ներկայացնելով Հայաստանում ԱՃԹՆ-ի ստանդարտի իրականացման ընթացքում կատարված աշխատանքները և ԱՃԹՆ-ի դերն ու ԱՃԹՆ-ի ստանդարտի իրականացման ազդեցությունն ու արդյունքը կոռուպցիայի դեմ պայքարի տեսանկյունից:

Հանրությանը հասանելի են դարձել reports.eiti.am կայքի նոր էջերը, մասնավորապես, գծապատկերների ենթաէջը <https://reports.eiti.am/hy/graphics/>: Փոփոխություններ են կատարվել նաև առցանց հաշվետվությունների ձևերում: Անկախ ադմինիստրատորի կողմից 2018 թվականի ճշգրտված հաշվետվությունները հաստատվելուց հետո 2018թ. տվյալները նույնպես հասանելի կլինեն առցանց հաշվետվությունների հարթակում:

ԱՃԹՆ-ի քարտուղարությունը ՀՀ արդարադատության նախարարության հետ շարունակել է աշխատել «Իրական սեփականատերերի վերաբերյալ հայտարարագրի ձևը, լրացման և ներկայացման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ արդարադատության նախարարի հրամանի վերջնական նախագծի վրա:

Հայաստանի Հանրապետության և OpenOwnership-ի համագործակցության շրջանակում Հայաստան են ացելել OpenOwnership իրական սեփականատերերի բացահայտման համաշխարհային ռեգիստրի Միացյալ Թագավորության փորձագետները՝ տրամադրելով տեխնիկական աջակցություն հայտարարագիրը ներկայացնող ընկերությունների և տվյալները օգտագործողների համար առավելագույնս հասկանալի ու մատչելի դարձնելու ուղղությամբ:

Հանդիպումներ են տեղի ունեցել Համաշխարհային բանկի և Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) ներկայացուցիչների հետ Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի 2019-2020թթ. աշխատանքային ծրագրով սահմանված միջոցառումների իրականացման շուրջ:

Համաշխարհային բանկի «Հայաստանի արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնությանն աջակցության ծրագիր» դրամաշնորհային ծրագրի վերջնաժամկետը 2020 թվականի ապրիլի 30-ից երկարաձգվել է մինչև 2021 թվականի հունվարի 31-ը:

Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության 2019-2020թթ. ԱՃԹՆ-ի աշխատանքային ծրագրի՝ ՀՀ ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի գործունեության և ԱՃԹՆ-ի ներդրման աշխատանքների վերաբերյալ պետք է ներկայացվեն եռամսյակային հաշվետվություններ, որոնք հաստատվում են ՀՀ ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի կողմից:

**ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՃԹՆ-Ի 2019Թ. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԻ**

ՆՊԱՏԱԿԸ	Մատչելի և ժամանակին տեղեկատվության ապահովում			
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 1. ՀՀ ԱՃԹՆ-ի պաշտոնական կայքի զարգացում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ ՀՀ ԱՃԹՆ-ի կայքի կատարելագործված տարբերակ՝ տվյալները բաց տվյալների սկզբունքով, օգտագործողի համար մատչելի եղանակով հասանելի դարձնելու համար գործիքների ապահովմամբ: Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ	Ընթացիկ	ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ ՀՀ-ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն, ընտրված կազմակերպություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 3. ԱՃԹՆ-ի հրապարակային հաշվետվությունների առցանց ներկայացման հարթակի զարգացում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ պայմանագիր կազմակերպության հետ, տվյալների բազաներ, տվյալների բազաների վերլուծության գործիքներ, առցանց հաշվետվությունների ներկայացման հարթակի կատարելագործում՝ այն օգտագործողի համար ավելի մատչելի դարձնելու նպատակով Վերջնաժամկետը՝ Երկրորդ եռամսյակ	Իրականացվել է վերջնաժամկետ ից ուշացումով	ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ ՀՀ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն, ընտրված կազմակերպություն	Աշխատանքների կատարումը սկսվել է երրորդ եռամսյակից՝ գնումների գործընթացի հետաձգման պատճառով
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 4. Կայքի ընթացիկ	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՈՂ ՃՅՈՒՂԵՐԻ ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՁԵՐՆՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԵՌԱՄՍՅԱԿԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ,
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ-ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2019 ԹՎԱԿԱՆ

• • •

սպասարկում	Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ	Ընթացիկ	ընտրված կազմակերպություն, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 5. ԱՃԹՆ-ի կայքի համալրում արդիական տեղեկատվությամբ	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ կայքում հրապարակված զեկույցներ, հաշվետվություններ, տեսագրություններ, իրավական ակտեր, նորություններ Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ	Ընթացիկ	ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն, ԲՇԽ	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 6. Հայաստանում ԱՃԹՆ-ի ներդրման և հանքարդյունաբերու թյան ոլորտի վերաբերյալ տեղեկատվության մատչելի լեզվով հրապարակում և տպագրում, սոցիալական գովազդի պատրաստում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ տեղեկատվական թերթիկներ, ինֆոգրամներ, ԱՃԹՆ-ի եռամսյակային և տարեկան հաշվետվություններ, ԱՃԹՆ-ի զեկույց, զեկույցի սեղմագիր, տեղեկատվական տեսահոլովակներ Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 7. Հանքարդյունաբերու թյան ոլորտի և ԱՃԹՆ-ի վերաբերյալ	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՈՂ ՃՅՈՒՂԵՐԻ ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՁԵՐՆՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԵՌԱՄՍՅԱԿԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ,
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ-ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2019 ԹՎԱԿԱՆ

• • •

հանրային իրազեկում և լուսաբանում սոցիալական ցանցերի միջոցով (YouTube, Twitter, facebook և այլ ցանցեր)	<i>Արդյունքները՝</i> սոցիալական ցանցերում հանքարդյունաբերության և ԱՃԹՆ-ի վերաբերյալ հրապարակված տեղեկատվություն <i>Վերջնաժամկետը՝</i> Ընթացիկ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/Հ-ԱՃԹՆ- ի քարտուղարություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 8. Իրազեկվածության բարձրացման միջոցառումների, շահագրգիռ կողմերի հետ աշխատանքային հանդիպումների իրականացում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը <i>Արդյունքները՝</i> Հանդիպումներ (այդ թվում մարզային), հանդիպումներ կրթական հաստատությունների հետ, հանդիպումներ լայն խմբակցությունների հետ <i>Վերջնաժամկետը՝</i> Ընթացիկ	Իրականացման կարգավիճակը Ընթացիկ	Պատասխանատուները ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/Հ-ԱՃԹՆ- ի քարտուղարություն	Նշումներ
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 11. «Հանքարդյունաբերու թյան ոլորտում թափանցիկ և հաշվետու կառավարման խթանում» ԱՄՆ ՄԶԳ դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակում հանքարդյունաբերու թյան և ԱՃԹՆ վերաբերյալ տեղեկատվական/ ճանաչողական նյութերի ստեղծում և տարածում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը <i>Արդյունքները՝</i> ԱՃԹՆ-ի և հանքարդյունաբերության և վերաբերյալ կրթական տեսանյութեր <i>Վերջնաժամկետը՝</i> Երկրորդ եռամսյակ	Իրականացման կարգավիճակը Ընթացիկ	Պատասխանատուները Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն ՀԿ, Հայաստանի ապերիկյան համալսարանի Պատասխանատու հանքարդյունաբերության կենտրոն	Նշումներ

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 12. «Հանքարդյունաբերության ոլորտում թափանցիկ և հաշվետու կառավարման խթանում» ԱՄՆ ՄԶԳ դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակում հանքարդյունաբերության և ԱՃԹՆ վերաբերյալ հանրային իրազեկվածության բարձրացում / քննարկումներ, մասնավորապես՝ ազդակիր համայնքներում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ ԱՃԹՆ-ի վերաբերյալ մոդուլներ ԲՇԽ-ի, ՔՀԿ-ների, ՔԵԿ-ների, տեղական խմբերի և ակտիվիստների համար և դասընթացներ թիրախային խմբերի համար (ԲՇԽ, ՔՀԿ-ներ, տեղական խմբեր և ակտիվիստներ) Վերջնաժամկետը՝ Երկրորդ եռամսյակ	Ընթացիկ	Թրանսփարենսի հնթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն ՀԿ, Հայաստանի ապերիկյան համալսարանի Պատասխանատու հանքարդյունաբերության կենտրոն	

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Միջոցառում 1. ՀՀ ԱՃԹՆ-ի պաշտոնական կայքի զարգացում

Հաշվետու ժամանակահատվածում ավարտվել են ՀՀ ԱՃԹՆ-ի պաշտոնական կայքի զարգացման հետևյալ աշխատանքները՝

- Առցանց հաշվետվության համակարգում իրականացվել են տվյալների ներկայացման գրաֆիկական էջերի նախագծման, ծրագրավորման և ներդրման աշխատանքներ: Առցանց հաշվետվությունների հարթակի «Գծապատկերներ» ենթաբաժնում ԱՃԹՆ-ի հրապարակային հաշվետվությունների միջոցով ձևավորված տվյալներով ինքնաշխատ կարգով ստեղծվում են գծապատկերներ՝ օգտագործողին ավելի ընկալելի տարբերակով ներկայացնելով ԱՃԹՆ-ի տվյալները: Ստեղծվել է ենթաէջ այլ գծապատկերներ ստեղծելու հնարավորությամբ, որը հնարավորություն է տալիս պատվիրատուին ստեղծելու ցանկացած տեսակի գծապատկեր՝ ըստ անհրաժեշտության: Օգտագործողները կարող են իրականացնել իրենց վերլուծությունը և տարբեր ֆիլտրների (օրինակ՝ ըստ հաշվետվություն ներկայացրած ընկերությունների, ըստ հաշվետու ժամանակաշրջանների, ըստ տվյալների դաշտերի) միջոցով ստանալ գրաֆիկական արդյունքներ՝ ապահովելով տվյալները պատկերի և csv ձևաչափով ներբեռնելու հնարավորությունը: Այսպիսով, օգտագործողները տվյալները տարբեր ֆորմատներով (որպես նկար և որպես csv աղյուսակ) ներբեռնելու հնարավորություն ունեն¹:

¹ <https://reports.eiti.am/hy/graphics/>

- Ստեղծվել է հաշվետվությունների տվյալների համադրման աղյուսակ, որը հանրության համար հասանելի կդառնա համակարգում 2018 թվականի տվյալները օգտագործողների կողմից մուտքագրելուց հետո:²
- Կայքում ստեղծվել է ԱՃԹՆ-ի ազգային զեկույցի՝ ըստ ԱՃԹՆ-ի արժեքային շղթայի օղակների ներկայացման լուծում, որը հանրության համար հասանելի կդառնա, երբ համակարգում բեռնվի Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի 2019 թվականի զեկույցը:

Միջոցառում 3. ԱՃԹՆ-ի հրապարակային հաշվետվությունների առցանց ներկայացման հարթակի զարգացում

Հաշվետու ժամանակահատվածում կատարվել են ԱՃԹՆ-ի հրապարակային հաշվետվությունների առցանց ներկայացման հարթակի զարգացման աշխատանքներ՝ մասնավորապես առցանց հաշվետվությունների հարթակում հաշվետվությունների ձևաչափի համապատասխանեցման՝ նախագծման, ծրագրավորման և ներդրման աշխատանքները: Ընդերքօգտագործողի, Պետական եկամուտների կոմիտեի, Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության, Շրջակա միջավայրի նախարարության կողմից տրամադրվող առցանց հաշվետվությունների ձևերում կատարվել են փոփոխություններ՝ դրանք համապատասխանեցնելով ՀՀ կառավարության 08.06.2018թ. N 666-Ն որոշմամբ սահմանված հաշվետվությունների ձևերին: Առցանց ներկայացման հաշվետվությունների էջերը թեսթավորվել են, վերացվել են հայտնաբերված թերությունները և պատրաստ են գործածման համապատասխան օգտագործողների կողմից: Ապահովված է առցանց հաշվետվությունների հարթակի միջոցով օգտատերերի գրանցման և հրապարակային հաշվետվությունների ներկայացման հնարավորությունը: Արդեն գրանցված օգտվողները կարող են մուտք գործել առցանց հաշվետվությունների հարթակ 2018 թվականի հաշվետվությունները ներկայացնելու նպատակով, ինչպես նաև նոր օգտատերերը կարող են գրանցվել և ներկայացնել առցանց հաշվետվություններ: Ապահովված է նաև 2016 և 2017 թվականների համար ընկերությունների և պետական մարմինների կողմից ներկայացված հաշվետվությունների լիակատար համապատասխանությունը էլեկտրոնային ստորագրություններով վավերացված համապատասխան PDF հաշվետվություններին: Պահպանված են 2016-2017 թվականների xlsx ֆորմատով հաշվետվությունները:³

Միջոցառում 4. Կայքի ընթացիկ սպասարկում

Հաշվետու ժամանակահատվածում «Հելիքս Կոնսալտինգ» ՍՊԸ-ի հետ կնքվել է համաձայնագիր, որի շրջանակներում ընկերությունը պարտավորվել է Պայմանագրի ավարտից՝ 2019 թվականի դեկտեմբերի 10-ից հետո մեկ տարվա ընթացքում անվճար մատուցել հետևյալ ծառայությունները՝

² <https://reports.eiti.am/hy/combinations/>

³ <https://reports.eiti.am/hy/>

1. Համակարգի կամ նրա մեջ ներառված ծրագրերի խափանման դեպքում թերությունների վերացում, Պատվիրատուի կողմից տեղեկացնելուց հետո առնվազն 3 օրվա ընթացքում,
2. Համակարգում տվյալների մուտքագրման ժամանակ խնդիրների առաջացման դեպքում խորհրդատվության տրամադրում:

Միջոցառում 5. ԱՃԹՆ-ի կայքի համայնում արդիական տեղեկատվությամբ

Հաշվետու ժամանակահատվածում շարունակվել են Հայաստանի Հանրապետության ԱՃԹՆ-ի կայքի բովանդակության զարգացման աշխատանքները: Կայքում լրացվել է բոլոր բաժինների բովանդակությունը, տեղադրվել են ԱՃԹՆ-ի բաց գործելառճի կանոններով հանրության համար հասանելի իրավական ակտերը, փաստաթղթերը և համաատասխան տեղեկություններն ու նորությունները, ինչպես նաև կայքի տեղեկատվությունը թարգմանվել է անգլերեն:

Միջոցառում 6. Հայաստանում ԱՃԹՆ-ի ներդրման և հանքարդյունաբերության ոլորտի վերաբերյալ տեղեկատվության մատչելի լեզվով հրապարակում և տպագրում, սոցիալական գովազդի պատրաստում

Կայքում հրապարակվել են հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացված միջոցառումների վերաբերյալ նորություններ⁴, նոյեմբերի 7-ին կայացած ԲՇԽ-ի նիստի արձանագրությունը⁵ և դրանց անգլերեն տարբերակները, ինչպես նաև ԲՇԽ-ի կողմից էլեկտրոնային եղանակով հաստատվելուց հետո ՀՀ ԱՃԹՆ-ի ներդրման աշխատանքների 3-րդ եռամսյակի եռամսյակային հաշվետվությունը⁶:

«Ալտեռա» ՍՊԸ-ի կողմից պատրաստվել և դեկտեմբերի 2-ին հանրությանն է ներկայացվել իրական սեփականատերերի և հայտարարագրում ներկայացվող տվյալների վերաբերյալ տեղեկատվական տեսահոլովակ, որը տեղադրվել է ԱՃԹՆ-ի պաշտոնական կայքում⁷ և տարածվել է սոցիալական ցանցերի միջոցով (facebook, YouTube, Twitter):

Միջոցառում 7. Հանքարդյունաբերության ոլորտի և ԱՃԹՆ-ի վերաբերյալ հանրային իրազեկում և լուսաբանում սոցիալական ցանցերի միջոցով (YouTube, Twitter, Facebook և այլ ցանցեր)

⁴<https://www.eiti.am/hy/%D5%86%D5%B8%D6%80%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80>

⁵ <https://www.eiti.am/hy/agenda-protocols-other-related-documents>

⁶<https://www.eiti.am/hy/%D4%B5%D5%BC%D5%A1%D5%B4%D5%BD%D5%B5%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%B5%D5%AB%D5%B6-%D5%BF%D5%A1%D6%80%D5%A5%D5%AF%D5%A1%D5%B6-%D5%B0%D5%A1%D5%B7%D5%BE%D5%A5%D5%BF%D5%BE%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80>

⁷<https://www.eiti.am/hy/%D5%BF%D5%A5%D5%B2%D5%A5%D5%AF%D5%A1%D5%BF%D5%BE%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%B6-%D5%B0%D5%B8%D5%AC%D5%B8%D5%BE%D5%A1%D5%AF%D5%B6%D5%A5%D6%80>

Շարունակաբար թարմացվել են Facebook⁸ YouTube⁹ և Twitter¹⁰ ցանցերում Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի էջերը, որոնցում հրապարակվել է ԱՃԹՆ-ի ներդրման և ոլորտի վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ ապահովելով դրա հասանելիությունը լայն հանրության համար:

*Միջոցառում 11. «Հանքարդյունաբերության ոլորտում թափանցիկ և հաշվետու կառավարման իրթանում»
ԱՄՆ ՄՁԳ դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակում հանքարդյունաբերության և ԱՃԹՆ-ի վերաբերյալ
տեղեկատվական / ճանաչողական նյութերի ստեղծում և տարածում*

Տե՛ս հավելված 1

*Միջոցառում 12. «Հանքարդյունաբերության ոլորտում թափանցիկ և հաշվետու կառավարման իրթանում»
ԱՄՆ ՄՁԳ դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակում հանքարդյունաբերության և ԱՃԹՆ-ի վերաբերյալ
հանրային իրազեկվածության բարձրացում / քննարկումներ, մասնավորապես՝ ազդակիր համայնքներում*

Տե՛ս հավելված 1

ՆՊԱՏԱԿԸ	Իրական սեփականատերերի բացահայտման հանրային ռեգիստրի ստեղծում և իրական սեփականատերերի մասին տեղեկատվության հանրայնացում			
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 13. Իրական սեփականատերերի բացահայտման գործընթացի, իրավական կարգավորումների հանրային իրազեկման և իրական սեփականատերերի բացահայտման գործընթացի մեկնարկի միջոցառման իրականացում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Մամուլի ասուլիս Վերջնաժամկետը՝ Չորրորդ եռամսյակ	Չի իրականացվել	ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/Հ-ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն, ԲՇԽ	Պայմանավորված է իրական սեփականատերերի բացահայտման ենթաօրենսդրական ակտերի մշակման աշխատանքների երկարաձգման

⁸ <https://www.facebook.com/EITIArmenia/>

⁹ https://www.youtube.com/channel/UCx_9yOLmQCj_rwy2wYgRh6A

¹⁰ https://twitter.com/EITI_Armenia

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՈՂ ՃՅՈՒՂԵՐԻ ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՁԵՐՆՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԵՌԱՄՍՅԱԿԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ,
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ-ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2019 ԹՎԱԿԱՆ

• • •

				մբ
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 14. Իրական սեփականատերերի բացահայտման հայտարարագրերի մշակման և ներկայացման միջազգային փորձի վերաբերյալ ուսուցում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Ուսուցում Վերջնաժամկետը՝ Առաջին եռամսյակ	Իրականացվել է սահմանված վերջնաժամկետ ից ուշացումով	ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/Հ-ԱՃԹՆ- ի քարտուղարություն, ԲՇԽ	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 15. Իրական սեփականատերերի բացահայտման ենթաօրենսդրական ակտերի մշակում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Իրավական ակտերի նախագծեր Վերջնաժամկետը՝ Երկրորդ եռամսյակ	Ընթացիկ	Իրական սեփականատերերի բացահայտման միջգերատեսչական աշխատանքային խումբ, Արդարադատության նախարարություն, ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	Ենթաօրենսդր ական ակտերի մշակման աշխատանքնե րի իրականացում ը շարունակվել է նաև չորրորդ եռամսյակում աշխատանքայ ին հանդիպումնե րին բոլոր շահագրգիռ կողմերի ներգրավման և ներկայացված բոլոր նկատառումնե րի քննարկման, ինչպես նաև միջազգային առաջավոր փորձի ուսումնասիրու թյան աշխատանքնե

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՈՂ ՃՅՈՒՂԵՐԻ ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՁԵՐՆՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԵՌԱՄՍՅԱԿԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ,
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ-ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2019 ԹՎԱԿԱՆ

• • •

				րի շարունակման նպատակահա րմարության պատճառով:
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 16. Իրական սեփականատերերի բացահայտման ենթաօրենսդրական ակտերի հաստատում ԲՇԽ-ի կողմից և շրջանառված նախագծերի ներկայացում ՀՀ կառավարություն	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Իրավական ակտերի նախագծեր Վերջնաժամկետը՝ Երկրորդ եռամսյակ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն, Արդարադատության նախարարություն	Աշխատանքնե րի իրականացում ը շարունակվել է նաև չորրորդ եռամսյակում:
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 18. Իրական սեփականատերերի բացահայտման հանրային ռեգիստրի ստեղծման համար կազմակերպության ընտրություն և հանրային ռեգիստրի ստեղծում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Հանրային ռեգիստր Վերջնաժամկետը՝ Չորրորդ եռամսյակ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն, պետական մարմիններ, ընտրված կազմակերպություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 19. Իրական սեփականատերերի բացահայտման հայտարարագրերի լրացման և ներկայացման վերաբերյալ ուսուցում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Ուսուցում Վերջնաժամկետը՝ Չորրորդ եռամսյակ	Ընթացիկ	ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն, համապատասխան պետական մարմիններ, ընտրված կազմակերպություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 20. Իրական սեփականատերերի հայտարարագրերի ներկայացում ընկերությունների կողմից	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Հայտարարագրեր Վերջնաժամկետը՝ Չորրորդ եռամսյակ	Ընթացիկ	Ընկերություններ, իրավաբանական անձանց գրանցման պետական ռեգիստր	
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ				

Միջոցառում 13. Իրական սեփականատերերի բացահայտման գործընթացի, իրավական կարգավորումների հանրային իրազեկման և իրական սեփականատերերի բացահայտման գործընթացի մեկնարկի միջոցառման իրականացում

Իրական սեփականատերերի բացահայտման ենթաօրենսդրական ակտերը գտնվում են մշակման փուլում: Այս միջոցառումը կիրականացվի 2020 թվականին:

Միջոցառում 14. Իրական սեփականատերերի բացահայտման հայտարարագրերի մշակման և ներկայացման միջազգային փորձի վերաբերյալ ուսուցում

Հոկտեմբերի 29-ին ԱՃԹՆ-ի ԲՇԽ-ի և ազգային քարտուղարության ներկայացուցիչները մասնակցել են Հայաստանում Իրական սեփականատերերի թափանցիկության թեմայով աշխատաժողովին¹¹, որի ընթացքում Հայաստանի հրավիրված Բաց կառավարման գործընկերություն նախաձեռնության գլխավոր գործադիր տնօրենը և «Բաց սեփականատերեր» (OpenOwnership) Մեծ Բրիտանիայի ներկայացուցիչները ներկայացրել են միջազգային փորձը և քննարկել այդ ուղղությամբ Հայաստանում կատարված աշխատանքները՝ ներկայացնելով համապատասխան առաջարկներ:

Դեկտեմբերի 2-3-ը OpenOwnership-ի ներկայացուցիչները այց են կատարել Հայաստան՝ տեխնիկական աջակցություն ցուցաբերելու Հայաստանում իրական սեփականատերերի բացահայտման հանրային ռեգիստրի ստեղծմանը և հանրային ռեգիստրում ընկերությունների կողմից տվյալների ներկայացման ընթացակարգի շուրջ: Այցի ընթացքում ՀՀ արդարադատության նախարարությունում տեղի է ունեցել երկօրյա քննարկում-աշխատաժողով OpenOwnership-ի, Արդարադատության նախարարության, Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնության քարտուղարության, Բաց կառավարման գործընկերության և Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոնի ներկայացուցիչների հետ իրական սեփականատերերի բացահայտումն ապահովող իրավական ակտերի, իրական սեփականատիրոջ հայտարարագրի, տվյալների՝ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստր ներկայացման, գրառման, հրապարակման ընթացակարգերի վերաբերյալ:

Միջոցառում 15. Իրական սեփականատերերի բացահայտման ենթաօրենսդրական ակտերի մշակում

Միջոցառում 16. Իրական սեփականատերերի բացահայտման ենթաօրենսդրական ակտերի հաստատում ԲՇԽ-ի կողմից և շրջանառված նախագծերի ներկայացում ՀՀ կառավարություն

Հաշվետու ժամանակահատվածում ենթաօրենսդրական ակտերի մշակման ծառայությունների մատուցման

¹¹ https://www.ogp.am/hy/news/item/2019/10/29/BO_Armenia/

համար Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) կողմից իրականացվող «Աջակցություն գլոբալ Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնության (EITI) իրականացմանը Հայաստանում, Վրաստանում և Ուկրաինայում» ծրագրի շրջանակում ընտրված համապատասխան խորհրդատվական ընկերության աջակցությամբ ընթացել են «Իրական սեփականատերերի վերաբերյալ հայտարարագրում ներառված՝ հրապարակման (տրամադրման) ենթակա տվյալների ցանկը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման և «Իրական սեփականատերերի վերաբերյալ հայտարարագրի ձևը, լրացման և ներկայացման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ արդարադատության նախարարի հրամանի նախագծերի մշակման աշխատանքները, որոնց վերաբերյալ հանդիպում-քննարկումներ են տեղի ունեցել ԱՃԹՆ-ի քարտուղարության, ԲՇԽ-ի և պատասխանատու լիազոր պետական մարմինների ներկայացուցիչների հետ: Վերջնական տարբերակները պատրաստ կլինեն 2020 թվականի առաջին եռամսյակում՝ ամփոփելով և հաշվի առնելով ներկայացված առաջարկները:

Միջոցառում 18. Իրական սեփականատերերի բացահայտման հանրային ռեգիստրի ստեղծման համար կազմակերպության ընտրություն և հանրային ռեգիստրի ստեղծում

Հաշվետու ժամանակահատվածում մեկնարկել է իրական սեփականատերերի բացահայտման հանրային ռեգիստրի ստեղծման համար ծառայությունների գնման գործընթացը: Անցկացվել է մրցույթ, որի արդյունքում ընտրված կազմակերպության հետ ֆինանսական և տեխնիկական առաջարկների շուրջ բանակցություններն անցկացվելու են 2020 թվականի առաջին եռամսյակում:

Միջոցառում 19. Իրական սեփականատերերի բացահայտման հայտարարագրերի լրացման և ներկայացման վերաբերյալ ուսուցում

Միջոցառում 20. Իրական սեփականատերերի հայտարարագրերի ներկայացում ընկերությունների կողմից

Չի իրականացվել՝ պայամանավորված այն հանգամանքով, որ իրական սեփականատերերի վերաբերյալ հայտարարագրի ձևը մշակման փուլում է :

2019 թվականի նոյեմբերի 13-ին ՀՀ Ընդերքի մասին օրենսգրքում կատարվել է լրացում այն մասին, որ իրական սեփականատերերի հայտարարագրի կամ իրական սեփականատերերի վերաբերյալ փոփոխված տեղեկությունների վերաբերյալ քաղվածք ներկայացնելու պարտավորություն ունեցող իրավաբանական անձանց դեպքում իրական սեփականատերերի հայտարարագրի լրացնելիս իրական սեփականատեր են համարվում նաև տվյալ ընկերության կառավարման միանձնյա և կոլեգիալ մարմինների (բաժնետերերի ժողովի, խորհրդի եւ գործադիր մարմնի) անդամ ֆիզիկական անձինք, և իրական սեփականատերերի մասով օրենսդրությամբ սահմանված իրավական կարգավորումները տարածվում են նրանց վրա:¹²

¹² <https://www.arlis.am/DocumentView.aspx?DocID=137114>

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՈՂ ՃՅՈՒՂԵՐԻ ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՁԵՐՆՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԵՌԱՄՍՅԱԿԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ,
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ-ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2019 ԹՎԱԿԱՆ

• • •

ՆՊԱՏԱԿԸ		Հայաստանի ԱՃԹՆ թեկնածության / անդամակցության կարգավիճակի ապահովում		
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 23. Վավերացման գործընթացի պատրաստվածության նախնական ստուգում և բացերի վերհանում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ Նախավավերացման հարցաթերթեր Վերջնաժամկետը՝ Երկրորդ եռամսյակ	Իրականացվել է	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 24. Վավերացման գործընթաց	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ Վավերացում Վերջնաժամկետը՝ Սեպտեմբեր, 2019 երրորդ եռամսյակ	Իրականացվել է	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն, ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարություն, միջազգային վավերացողներ	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 25. ԲՇԽ-ի նիստերի անցկացում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ ԲՇԽ-ի նիստեր Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ	Իրականացվել է	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 26. ԲՇԽ-ի աշխատանքային խմբերի հանդիպումների անցկացում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ հանդիպումներ Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ	Ընթացիկ	ԲՇԽ-ի աշխատանքային խմբեր, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 27. ԲՇԽ-ի նոր անդամների ներկայացում և ԲՇԽ-ի կազմի հաստատում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ ՀՀ վարչապետի որոշում, ԲՇԽ Վերջնաժամկետը՝ Չորրորդ եռամսյակ	Չի իրականացվել	ԲՇԽ-ի խմբակցություններ, ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	Սահմանվա վերջնաժամկե տից հետաձգվել է՝ պայմանավոր ված ԱՃԹՆ-ի

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՈՂ ՃՅՈՒՂԵՐԻ ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱԶԵՌՆՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԵՌԱՄՍՅԱԿԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ,
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ-ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2019 ԹՎԱԿԱՆ

• • •

				հանքարդյուն ահանող ընկերությունն երի խմբակցությա ն նոր անդամների ընտրության հետաձգմամբ:
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 28. ԲՇԽ-ի աշխատակարգում փոփոխություններ (անհրաժեշտության դեպքում)	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ ԲՇԽ-ի աշխատակարգ Վերջնաժամկետը՝ Չորրորդ եռամսյակ	Իրականացվել է	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 29. ԱՃԹՆ խորհրդի նիստերին և կոնֆերանսների մասնակցություն	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ ԱՃԹՆ-ի խորհրդի նիստեր Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 34. Գործընկեր և դոնոր կազմակերպությունների հետ համագործակցություն	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ Դոնոր կազմակերպությունների հետ հանդիպումներ Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 35. Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի քարտուղարության աշխատանքների ընթացք	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ Պետական բյուջեի աշխատանք, հաշվետվությունների կազմում, ծրագրերի իրականացման համակարգում գնումների գործընթացի ապահովում	Ընթացիկ	ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	

• • •

	Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ			
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 38. ՀՀ ԱՃԹՆ-ի եռամսյակային հաշվետվությունների կազմում և հաստատում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ Եռամսյակային հաշվետվություններ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	
	Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ			
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 39. Համագործակցություն ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության և ԱՃԹՆ-ի անդամ այլ երկրների հետ	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ Գրություններ, հանդիպումներ, կոնֆերանս զանգեր	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	
	Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ			
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 40. ԱՃԹՆ-ի անդամավճարի վճարում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Վերջնաժամկետը՝ Երկրորդ եռամսյակ	Իրականացվել է սահմանված վերջնաժամկետ ից ուշացումով	ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 41. Թարգմանչական աշխատանքներ	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ	Ընթացիկ		

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Միջոցառում 23. Վավերացման գործընթացի պատրաստվածության նախնական ստուգում և բացերի վերհանում

Հաշվետու ժամանակահատվածում Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի քարտուղարությունը լրացրել է ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության կողմից տրամադրված նախաավերացման հարցաթերթիկը, որի շուրջ կազմակերպվել են հանդիպում-քննարկումներ Բազմաշահառու խմբի անդամների հետ՝ ներկայացված հարցերի, դրանց պատասխանների և առկա բացերի շուրջ և բոլորի դիտարկումներն ամփոփելուց հետո

տրամադրվել է ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության՝ Հայաստանի վավերացման գործընթացի պատասխանատուներին:

Միջոցառում 24. Վավերվացման գործընթաց

Տե՛ս Հավելված 2

Միջոցառում 25. ԲՇԽ-ի նիստերի անցկացում

Նոյեմբերի 7-ին Հայաստանի առաջին վավերացման առաքելության շրջանակում տեղի ունեցավ ՀՀ ԱՃԹՆ-ի բազմաշահառու խմբի նիստ, որի ընթացքում ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության վավերացնողների խումբը Հայաստանի ԲՇԽ-ի անդամներին ներկայացրեց վավերացման գործընթացի ընթացքը և առաջիկա քայլերը, քննարկվեցին շահագրգիռ կողմերի հետ վավերացման հանդիպումներից հետո լրացուցիչ պարզաբանման կարիք ունեցող հարցերը, ԲՇԽ-ի քաղաքացիական հասարակության խմբակցությունը ներկայացրեց ԲՇԽ-ի նոր անդամներին ու այլընտրանքային անդամներին:¹³

Միջոցառում 26. ԲՇԽ-ի աշխատանքային խմբերի հանդիպումների անցկացում

Հաշվետու ժամանակահատվածում տեղի են ունեցել իրական սեփականատերերի բացահայտման աշխատանքային խմբի մի շարք հանդիպումներ իրական սեփականատերերի ենթաօրենսդրական ակտերի նախագծերի շուրջ:

Հոկտեմբերի 2-ին տեղի է ունեցել հանդիպում-քննարկում Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) կողմից իրականացվող «Աջակցություն գլոբալ Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնության (EITI) իրականացմանը Հայաստանում, Վրաստանում և Ուկրաինայում» ծրագրի շրջանակում Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի տվյալների համակարգային բացահայտման իրագործելիության ուսումնասիրությունը կազմող խորհրդատու Արմեն Մկրտչյանի և Մավրիտանիայում այդ աշխատանքները կոորդինացնող, Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) «Ապակենտրոնացման և հանրային ֆինանսների հզորացման ծրագրի» (ProDeF) տեխնիկական օգնական Սոֆի Գիրկեի հետ: Հանդիպմանը մասնակցում էին ԲՇԽ-ի անդամները և համապատասխան պետական մարմիններից ներկայացուցիչներ, ովքեր պատասխանատու են տեղեկատվական համակարգերի, տվյալների բազաների կառավարման և արդյունահանող ոլորտին առնչվող ֆինանսական և ոչ ֆինանսական տվյալների մշակման, տնօրինման և հրապարակման համար:¹⁴

¹³ <https://www.eiti.am/hy/agenda-protocols-other-related-documents>

¹⁴ <https://www.eiti.am/hy/%D5%86%D5%B8%D6%80%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80/2019/10/03/mauritania/77/>

Միջոցառում 27. ԲՇԽ-ի նոր անդամների ներկայացում և ԲՇԽ-ի կազմի հաստատում

2019 թվականի հոկտեմբերի 1-ին կայացել են ՀՀ ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի քաղաքացիական հասարակության խմբակցության (ՔՀԽ) անդամների և այլընտրանքային անդամների (ներկայացուցիչների) ընտրությունները՝ համաձայն գործող «ՀՀ ԱՃԹՆ ԲՇԽ ՔՀԽ ձևավորման, անդամների և այլընտրանքային անդամների թեկնածուների առաջադրման, ընտրության և լիազորությունների դադարեցման կարգի» (այսուհետ՝ Կարգ)¹⁵ և հաստատված ժամանակացույցի: Հոկտեմբերի 14-ին ՀՀ ԱՃԹՆ ԲՇԽ ՔՀԽ-ի ընտրական հանձնաժողովը էլեկտրոնային եղանակով ՀՀ ԱՃԹՆ-ի քարտուղարությանն է ներկայացրել ընտրությունների արձանագրությունը և արդյունքները:

Ընտրությունների արդյունքում ՀՀ ԱՃԹՆ ԲՇԽ ՔՀԽ ներկայացուցիչներ են ընտրվել.

Անդամներ՝

- Գոհար Ղազինյան, «Իրավաբանների հայկական ասոցիացիա» ՀԿ
- Սոնա Այվազյան, «Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն» ՀԿ
- Նազելի Վարդանյան, «Հայաստանի անտառներ» բնապահպանական ՀԿ
- Օլեգ Դուլգարյան, «Համայնքային Համախմբման և Աջակցության Կենտրոն» ՀԿ (մարզային ներկայացուցիչ)
- Հարություն Մովսիսյան, «ԵՊՀ Ռեգիոնալ երկրաբանության և օգտակար հանածոների հետախուզման ամբիոն» (գիտության ոլորտի ներկայացուցիչ)

Այլընտրանքային անդամներ՝

- Վիկտորյա Բուրնազյան, «ԷկոԼուր» տեղեկատվական ՀԿ
- Արթուր Համբարձումյան, «Հասարակական ծայն» ՀԿ

Ընտրված ներկայացուցիչների լիազորություններն ուժի մեջ են մտել ՀՀ ԱՃԹՆ ԲՇԽ ՔՀԽ-ի գործող անդամների լիազորությունների դադարեցման հաջորդ օրը՝ 2019թ. նոյեմբերի 25-ին, երեք տարի ժամկետով՝ համաձայն ՀՀ ԱՃԹՆ ԲՇԽ աշխատակարգի 14-րդ կետի և Կարգի 15-րդ կետի:

ՀՀ ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի հանքարդյունահանող ընկերությունների խմբակցությունը դեկտեմբերի 9-ին էլեկտրոնային նամակով ՀՀ ԱՃԹՆ-ի քարտուղարությանը տեղեկացրել է, որ խմբակցության նոր

¹⁵ <https://www.eiti.am/hy/%D4%B2%D5%87%D4%BD-%D5%AB-%D5%A1%D5%B6%D5%A4%D5%A1%D5%B4%D5%B6%D5%A5%D6%80%D5%AB-%D5%A8%D5%B6%D5%BF%D6%80%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%A1%D5%B6-%D5%A8%D5%B6%D5%A9%D5%A1%D6%81%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D6%80%D5%A3%D5%A5%D6%80%D5%A8>

անդամների ընտրությունը օբյեկտիվ պատճառներով չի կայացվել սահմանված ժամանակահատվածում: Ինչպես նաև տեղեկացրել է, որ նոր ընտրությունները պլանավորվում են իրականացնել ոչ ուշ, քան 2020 թվականի փետրվար ամսվա ավարտը: Մինչ նոր ընտրությունների արդյունքների ամփոփումը խմբակցությունը կշարունակի աշխատել գործող կազմով:

Միջոցառում 28. ԲՇԽ-ի աշխատակարգում փոփոխություններ (անհրաժեշտության դեպքում)

Միջոցառումն իրականացվել է երրորդ եռամսյակում:

Տե՛ս ԱՃԹՆ-ի ներդրման աշխատանքների երրորդ եռամսյակային հաշվետվությունը¹⁶:

Միջոցառում 29. ԱՃԹՆ խորհրդի նիստերին և կոնֆերանսների մասնակցություն

2019 թվականի նոյեմբերի 29-30-ը ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի ԱՃԹՆ-ի քարտուղարության պատվիրակությունը Վրաստանի մայրաքաղաք Թբիլիսիում մասնակցել է Լավ կառավարման ֆորումի ներքո «Կոռուպցիայի դեմ պայքարի ինովացիոն մոտեցումների քննարկում» թեմայով համաժողովին¹⁷: Համաժողովը կազմակերպել էր Տեղեկատվության ազատության զարգացման ինստիտուտը (The Institute for Development of Freedom of Information - IDFI) Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (ԳՄՀԸ) աջակցությամբ:

Հայաստանի Հանրապետության ԱՃԹՆ-ի պատվիրակության կազմում համաժողովին մասնակցում էին ներկայացուցիչներ ՀՀ վարչապետի աշխատակազմից, ԱՃԹՆ-ի քարտուղարությունից, փոխվարչապետ Մհեր Գրիգորյանի գրասենյակից, Արդարադատության նախարարությունից, Ֆինանսների նախարարությունից, ինչպես նաև ՀՀ ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի անդամներ:

Համաժողովի ժամանակ քննարկվել են կոռուպցիայի և հատկապես բարձր մակարդակում կոռուպցիայի դեմ պայքարի նոր մեխանիզմներն ու արդյունավետ մոտեցումները՝ Վրաստանի և միջազգային փորձագետների ու շահագրգիռ կողմերի մասնակցությամբ հետևյալ առանցքային հիմնախնդիրները՝ հակակոռուպցիոն մոնիթորինգ և կոռուպցիայի դեմ պայքարի ինստիտուցիոնալ լուծումներ, իրական սեփականատերերի թափանցիկություն, Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնություն (ԱՃԹՆ), պետական գնումներ և բաց պայմանագրեր: Համաժողովին մասնակցել են կոռուպցիայի դեմ պայքարի մեխանիզմներ մշակելու լավագույն փորձ ունեցող երկրների քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների և միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչներն ու փորձագետներ, ինչպես նաև լրագրողներ և

¹⁶ <https://www.eiti.am/hy/%D4%B5%D5%BC%D5%A1%D5%B4%D5%BD%D5%B5%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%B5%D5%AB%D5%B6-%D5%BF%D5%A1%D6%80%D5%A5%D5%AF%D5%A1%D5%B6-%D5%B0%D5%A1%D5%B7%D5%BE%D5%A5%D5%BF%D5%BE%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80>

¹⁷ https://idfi.ge/en/good_governance_forum

կոռուպցիայի դեմ պայքարող ակտիվիստներ՝ փոխանակվելով կոռուպցիայի դեմ պայքարի տարածաշրջանային և միջազգային փորձերով:

Լավ կառավարման ֆորումին Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնության գլոբալ ստանդարտի պանելային քննարկման ժամանակ, որտեղ որպես զեկուցող ընդգրկված էին Հայաստանի ԱՃԹ-ի ազգային քարտուղարության ղեկավարը և Համաշխարհային բանկի «Հայաստանի արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնությանն աջակցություն» դրամաշնորհային ծրագրի համակարգողը, Հայաստանի պատվիրակության կողմից ներկայացվեց Հայաստանի փորձը, քննարկվեցին ԱՃԹ-ի իրականացման հաջող փորձերը:

«ԱՃԹ-ի ներդրումը կոռուպցիայի դեմ պայքարում. Օրինակներ և հնարավորություններ Եվրասիայի համար» աշխատաժողովի ժամանակ, որը վարում էր Հայաստանի պատվիրակությունից Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության կողմից իրականացվող «Աջակցություն գլոբալ Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնության իրականացմանը Հայաստանում, Վրաստանում և Ուկրաինայում» ծրագրի համակարգողը, Հայաստանի ԱՃԹ-ն ԲՇԽ-ի քաղաքացիական խմբակցության անդամը ներկայացրեց ԱՃԹ-ի առաջին ազգային զեկուցում բացահայտված Հայաստանի մետաղական հանքարդյունաբերության ոլորտի ֆինանսական հոսքերը: Աշխատաժողովի այլ երկրների մասնակիցների հետ քննարկվեցին ֆինանսական հոսքերի կառավարման հաջողված փորձերը՝ ի նպաստ կոռուպցիայի դեմ պայքարին:

Աշխատաժողովին քննարկվեցին նաև Բաց կառավարման գործընկերության (OGP) դերը կոռուպցիայի դեմ պայքարում, Իրական սեփականատերերի բացահայտման կարևորությունը, OpenOwnership-ի կողմից ստեղծված իրական սեփականատերերի գլոբալ ռեգիստրը, տվյալների հավաքագրման եղանակները և թե ինչպես օգտվել այդ տվյալներից, ներկայացվեց իրական սեփականատերերի բացահայտման Ուկրաինայի և Նորվեգիայի փորձը:¹⁸

Միջոցառում 34. Գործընկեր և դոնոր կազմակերպությունների հետ համագործակցություն

Հաշվետու ժամանակահատվածում Հայաստանի ԱՃԹ-ի քարտուղարությունը հանդիպումներ է ունեցել Համաշխարհային բանկի և Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) ներկայացուցիչների հետ Հայաստանի ԱՃԹ-ի 2019-2020թթ. աշխատանքային ծրագրով սահմանված միջոցառումների իրականացման քննարկման շուրջ: Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) աջակցությամբ շարունակում են իրականացվել իրական սեփականատերերի բացահայտման ենթաօրենսդրական ակտերի մշակման և Հայաստանի ԱՃԹ-ի տվյալների համակարգային բացահայտման իրագործելիության ուսումնասիրության կազմման աշխատանքները:

Հայաստանի Հանրապետության և Համաշխարհային բանկի միջև 2018 թվականի փետրվարի 14-ին

¹⁸<https://www.eiti.am/hy/%D5%86%D5%B8%D6%80%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80/2019/12/04/29-30-november-good-governance-forum-in-tbilisi/79/>

ստորագրված «Հայաստանի արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնությանն աջակցության ծրագիր» դրամաշնորհային ծրագրի վերջնաժամկետը 2020 թվականի ապրիլի 30-ից երկարաձգվել է մինչև 2021 թվականի հունվարի 31-ը: Համաշխարհային բանկի հետ ձեռք է բերվել համաձայնություն՝ դրամաշնորհի խնայված միջոցների հաշվին մշակել Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի 3-րդ զեկույցը և դրա նախնական ուսումնասիրությունը, իրականացնել հանրային լուսաբանման և կարողությունների զարգացման միջոցառումներ և ավարտել 2019 թվականի ընթացքում ավարտին չհասցված աշխատանքները:

Միջոցառում 35. Հայտարանի ԱՃԹՆ-ի քարտուղարության աշխատանքների ընթացք

Հաշվետու ժամանակահատվածում կատարվել են ՀՀ ԱՃԹՆ-ի 2019թ. աշխատանքային ծրագրով տվյալ ժամանակահատվածի համար սահմանված միջոցառումների պլանավորման և իրականացման աշխատանքները՝ համաձայնեցնելով միջազգային գործընկեր կազմակերպությունների հետ: Կազմակերպվել են հանդիպումներ շահագրգիռ կողմերի, գործընկերների, ԲՇԽ-ի անդամների, իրական սեփականատերերի բացահայտման աշխատանքային խմբերի անդամների հետ՝ ապահովելով ԱՃԹՆ-ի ստանդարտի իրականացման հարցերի շուրջ պարբերաբար քննարկումներն ու համագործակցությունը: Կազմակերպվել է ԲՇԽ-ի մեկ նիստ: Քարտուղարության կողմից իրականացվել են Հայաստանի՝ ԱՃԹՆ-ի առաջին վավերացման գործընթացի աշխատանքները:

Միջոցառում 38. ՀՀ ԱՃԹՆ-ի եռամսյակային հաշվետվությունների կազմում և հաստատում

Հաշվետու ժամանակահատվածում ԱՃԹՆ-ի քարտուղարության կողմից մշակվել է ԱՃԹՆ-ի ներդրման աշխատանքների 2019 թվականի երրորդ եռամսյակի հաշվետվությունը, որը դեկտեմբերի 3-ին էլեկտրոնային եղանակով հաստատվել է ԲՇԽ-ի կողմից և հրապարակվել ԱՃԹՆ-ի հայաստանյան կայքում¹⁹:

Միջոցառում 39. Համագործակցություն ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության և այլ ԱՃԹՆ-ի անդամ երկրների հետ

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի ԱՃԹՆ-ի քարտուղարության պատասխանատուները համագործակցել են ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության տարածաշրջանային

¹⁹<https://www.eiti.am/hy/%D4%B5%D5%BC%D5%A1%D5%B4%D5%BD%D5%B5%D5%A1%D5%AF%D5%A1%D5%B5%D5%AB%D5%B6-%D5%BF%D5%A1%D6%80%D5%A5%D5%AF%D5%A1%D5%B6-%D5%B0%D5%A1%D5%B7%D5%BE%D5%A5%D5%BF%D5%BE%D5%B8%D6%82%D5%A9%D5%B5%D5%B8%D6%82%D5%B6%D5%B6%D5%A5%D6%80>

պատասխանատուների հետ Հայաստանում ԱՃԹՆ-ի վավերացման գործընթացին նախապատրաստման և ԱՃԹՆ-ի միջազգային վավերացման աշխատանքների շրջանակում նոյեմբերի 4-8-ը ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության վավերացնողների՝ Հայաստան այցի կազմակերպչական հարցերի, իսկ այցից հետո՝ վերհանված բացերի լրացման շուրջ:

Միջոցառում 40. ԱՃԹՆ-ի անդամավճարի վճարում

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՀՀ վարչապետի աշխատակազմը կատարել է ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության 2019 թվականի տարեկան անդամավճարի վճարումը:

Միջոցառում 41. Թարգմանչական աշխատանքներ

Հաշվետու ժամանակահատվածում անգլերեն են թարգմանվել 2019թ. նոյեմբերի 7-ի ՀՀ ԱՃԹՆ-ի ԲՇԽ-ի նիստի արձանագրությունը, օգտակար հանաճոյի արդյունահանման և օգտակար հանածոների արդյունահանման նպատակով ընդերքի երկրաբանական ուսումնասիրության մասով գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվության լրացման ձևաթուղթը, հայերեն են թարգմանվել ԱՃԹՆ-ի 2019 թվականի ստանդարտի փոփոխությունները:

ՆՊԱՏԱԿԸ	ԱՃԹՆ ստանդարտին համապատասխան ԱՃԹՆ զեկույցի կազմում			
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 45. Անկախ ադմինիստրատորի ընտրություն (մրցույթ և հաստատում)	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ Անկախ ադմինիստրատորի մրցույթի հայտարարություն, մրցույթ, անկախ ադմինիստրատորի հետ կնքված պայմանագիր Վերջնաժամկետը՝ Երկրորդ եռամսյակ	Իրականացվել է սահմանված վերջնաժամկետ ից ուշացումով	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ-ԱՃԹՆ քարտուղարություն	Վերջնաժամկ ետից ուշացումը պայմանավոր ված գնման գործընթացի երկարաձգմ ամբ:
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 46. Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի 2019թ-ի զեկույցի մշակում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ ԱՃԹՆ-ի զեկույց Վերջնաժամկետը՝ Չորրորդ եռամսյակ	Ընթացիկ	Անկախ ադմինիստրատոր, ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ-ԱՃԹՆ քարտուղարություն	

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 47. ԱՃԹՆ-ի 2020թ. զեկույցի նախնական ուսումնասիրության տեխնիկական առաջադրանքի մշակում և հաստատում (անհրաժեշտության դեպքում)	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Տեխնիկական առաջադրանք Վերջնաժամկետը՝ 2020թ. առաջին եռամսյակ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ-ԱՃԹՆ քարտուղարություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 48. ԱՃԹՆ-ի 2020թ. զեկույցի նախնական ուսումնասիրություն (անհրաժեշտության դեպքում) և անկախ ադմինիստրատորի տեխնիկական առաջադրանքի մշակում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Պայմանագիր կազմակերպության հետ, նախնական ուսումնասիրություն, ԱՃԹՆ-ի 2020թ. զեկույցի անկախ ադմինիստրատորի տեխնիկական առաջադրանքի նախագիծ Վերջնաժամկետը՝ 2020թ. առաջին եռամսյակ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ-ԱՃԹՆ քարտուղարություն, կազմակերպություն	

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Միջոցառում 45. Անկախ ադմինիստրատորի ընտրություն (մրցույթ և հաստատում)

Հաշվետու ժամանակահատվածում ավարտվել է Անկախ ադմինիստրատորի ծառայությունների գնման գործընթացը: Մրցույթի ընթացքում անկախ ադմինիստրատոր է ընտրվել «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ն, որի հետ 2019 թվականի դեկտեմբերի 17-ին կնքվել է պայմանագիր:

Միջոցառում 46. Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի 2019թ-ի զեկույցի մշակում

Հաշվետու ժամանակահատվածում Անկախ ադմինիստրատորը մեկնարկել է Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի 2019թ. զեկույցի մշակման աշխատանքները:

Միջոցառում 47. ԱՃԹՆ-ի 2020թ. զեկույցի նախնական ուսումնասիրության տեխնիկական առաջադրանքի մշակում և հաստատում (անհրաժեշտության դեպքում)

Միջոցառում 48. ԱՃԹՆ-ի 2020թ. զեկույցի նախնական ուսումնասիրություն (անհրաժեշտության դեպքում) և անկախ ադմինիստրատորի տեխնիկական առաջադրանքի մշակում

Հաշվետու ժանակահատվածում չի իրականացվել և նախատեսվում է իրականացնել 2020 թվականի առաջին եռամսյակում:

ՆՊԱՏԱԿԸ	ԱՃԹՆ ստանդարտի ներդրման շրջանակի ընդլայնման նպատակով Հայաստանի Հանրապետության իրավական դաշտի համապատասխանեցում			
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 51. Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի շրջանակի ընդլայնման հետ կապված իրավական բացերի վերհանման և նախնական ուսումնասիրության տեխնիկական առաջադրանքի կազմում և հաստատում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը Արդյունքը՝ Հայաստանի ԱՃԹՆ շրջանակի ընդլայնման մասին ԲՇԽ-ի որոշում, Տեխնիկական առաջադրանք Վերջնաժամկետը՝ Երկրորդ եռամսյակ	Իրականացման կարգավիճակը Ընթացիկ	Պատասխանատուները ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն, ԲՇԽ	Նշումներ Աշխատանքները հետաձգվել են մի շարք հարցերի վերաբերյալ ԲՇԽ-ի խմբակցությունների տարբերվող տեսակետների ներկայացման արդյունքում նախագծի լրամշակման անհրաժեշտության պատճառով:
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 52. Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի շրջանակի ընդլայնման հետ կապված իրավական բացերի վերհանման և նախնական ուսումնասիրության իրականացում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը Արդյունքները՝ Նախնական ուսումնասիրություն, իրավական ակտերի նախագծում Վերջնաժամկետը՝ Երրորդ եռամսյակ	Իրականացման կարգավիճակը Չի իրականացվել	Պատասխանատուները ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն, ընտրված կազմակերպություն, ԲՇԽ-ի աշխատանքային խումբ	Նշումներ տես. Միջոցառում N51

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 53. Հայաստանի ԱԾԹՆ շրջանակի ընդլայնման հետ կապված քննարկումներ շահագրգիռ կողմերի հետ (ընկերություններ, պետական մարմինների ներկայացուցիչներ, այլ մասնակիցներ)	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ հանդիպում, քննարկում Վերջնաժամկետը՝ Երրորդ եռամսյակ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱԾԹՆ-ի քարտուղարություն, պետական մարմին, ընտրված կազմակերպություն, ԲՇԽ-ի աշխատանքային խումբ	Տե՛ս Միջոցառում N48
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 54. Ուսումնասիրության և իրավական ակտերի հաստատում ԲՇԽ-ի կողմից և իրավական ակտերի շրջանառված տարբերակի ներկայացում ՀՀ կառավարություն	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ իրավական ակտերի նախագծեր Վերջնաժամկետը՝ 2020թ. առաջին եռամսյակ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱԾԹՆ-ի քարտուղարություն, համապատասխան նախարարություն	

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Միջոցառում 51. Հայաստանի ԱԾԹՆ-ի շրջանակի ընդլայնման հետ կապված իրավական բացերի վերհանման և նախնական ուսումնասիրության տեխնիկական առաջադրանքի կազմում
Միջոցառում 52. Հայաստանի ԱԾԹՆ-ի շրջանակի ընդլայնման հետ կապված իրավական բացերի վերհանման և նախնական ուսումնասիրության իրականացում

Հաշվի առնելով, որ Հայաստանի ԱԾԹՆ-ի 2020 թվականի զեկույցը կազմելու համար Անկախ ադմինիստրատորի կողմից նախատեսվում է նաև մշակել հաջորդզեկույցի (զեկույցների) համար նախնական ուսումնասիրությունը՝ Հայաստանի ԱԾԹՆ-ի շրջանակի ընդլայնման հետ կապված իրավական բացերի վերհանման և նախնական ուսումնասիրության ԲՇԽ-ի կողմից քննարկված տեխնիկական առաջադրանքի աշխատանքները կներառվեն ԱԾԹՆ-ի 2020 թվականի զեկույցի տեխնիկական առաջադրանքում:
Տե՛ս Միջոցառում 48:

Միջոցառում 53. Հայաստանի ԱԾԹՆ-ի շրջանակի ընդլայնման հետ կապված քննարկումներ շահագրգիռ կողմերի հետ (ընկերություններ, պետական մարմինների ներկայացուցիչներ, այլ մասնակիցներ)

Միջոցառում 54. Ուսումնասիրության և իրավական ակտերի հաստատում ԲՇԽ-ի կողմից և իրավական ակտերի շրջանառված տարբերակի ներկայացում ՀՀ կառավարություն

Հաշվետու ժամանակահատվածում չի իրականացվել:

ՆՊԱՏԱԿԸ	Պատասխանատու հանքարդյունաբերության գործելաճի ներդրում			
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 55. Պատասխանատու հանքարդյունաբերության գործելաճի ներդրման աջակցության ճանապարհային քարտեզի գործողությունների իրականացում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Ճանապարհային քարտեզի միջոցառումներ Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ-ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն, ընտրված կազմակերպություն, ԲՇԽ-ի աշխատանքային խումբ, պետական մարմիններ	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 56. Պատասխանատու հանքարդյունաբերության գործելաճի ներդրման աջակցության աշխատանքային խմբի հանդիպումներ	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Հանդիպումներ Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ-ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն, ընտրված կազմակերպություն, ԲՇԽ-ի աշխատանքային խումբ, պետական մարմիններ	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 57. Պատասխանատու հանքարդյունաբերության մշակույթի ներդրման ճանապարհային քարտեզի մշակում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Լրամշակված ճանապարհային քարտեզ Վերջնաժամկետը՝ Չորրորդ եռամսյակ	Չի իրականացվել	Աշխատանքային խումբ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ-ԱՃԹՆ-ի քարտուղարություն	

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Միջոցառում 55. Պատասխանատու հանքարդյունաբերության գործելաճի ներդրման աջակցության

ճանապարհային քարտեզի գործողությունների իրականացում

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՊՀ աշխատանքային խմբին առաջարկների և դիտողությունների ներկայացման համար տրամադրվել է է DMT GmbH & Co.KG-ի և Ֆինլանդիայի երկրաբանական հետազոտական կենտրոնի (GTK) համատեղ ձեռնարկության (JVDGA) կողմից կազմվող «Շրջակա միջավայրի և առողջության վրա ազդեցության գնահատում» ուսումնասիրության 1A (հոկտեմբերի 16-ին) և 1B (դեկտեմբերի 6-ին) մեկնարկային հաշվետվությունները:

Միջոցառում 56. Պատասխանատու հանքարդյունաբերության գործելաոճի ներդրման աջակցության աշխատանքային խմբի հանդիպումներ

Հոկտեմբերի 17-ին հանդիպում-քննարկում է տեղի ունեցել Շրջակա միջավայրի և առողջության վրա ազդեցության գնահատման ուսումնասիրության աշխատանքների խմբի ղեկավար Ջեֆ Սմելլի հետ՝ «Շրջակա միջավայրի և առողջության վրա ազդեցության գնահատում» ուսումնասիրության 1A մեկնարկային հաշվետվության շուրջ:

Միջոցառում 57. Պատասխանատու հանքարդյունաբերության մշակույթի ներդրման ճանապարհային քարտեզի մշակում

Չի իրականացվել:

ՆՊԱՏԱԿԸ	ԱՃԹՆ-ի ԲՇԽ-ի և շահագրգիռ մարմինների կարողությունների հզորացում, ԱՃԹՆ-ի մեյնսթրիմինգ, տվյալների համակարգային բացահայտման խրախուսում			
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 58. Հրապարակային հաշվետվություններ ներկայացնող պետական մարմինների և ընդերքօգտագործողների ներկայացուցիչների ուսուցում հրապարակային հաշվետվությունների ներկայացման առցանց հարթակը օգտագործելու	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ Ուսուցում	Չի իրականացվել	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/Հ-ԱՃԹՆ քարտուղարություն, ընտրված կազմակերպություն, անկախ աուդիտոր	
	Վերջնաժամկետը՝ Ընթացիկ			

վերաբերյալ				
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 59. Բաց տվյալների սկզբունքին համապատասխանող տվյալների համակարգային բացահայտման իրագործելիության ուսումնասիրության տեխնիկական առաջադրանքի մշակում և հաստատում, կատարող կազմակերպության ընտրություն	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքը՝ տեխնիկական առաջադրանք, պայմանագիր Վերջնաժամկետը՝ Երկրորդ եռամսյակ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ քարտուղարություն	
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 60. Բաց տվյալների սկզբունքին համապատասխանող տվյալների համակարգային բացահայտման իրագործելիության ուսումնասիրություն, տվյալների համակարգային բացահայտման քարտեզագրում ԱՃԹՆ-ի գործիքակազմով (toolkit), տվյալների հրապարակման գործընթացի ինստիտուցիոնալիզաց ման ճանապարհային	Արդյունքը և վերջնաժամկետը	Իրականացման կարգավիճակը	Պատասխանատուները	Նշումներ
	Արդյունքները՝ Ուսումնասիրություն, ԱՃԹՆ-ի գործիքակազմով քարտեզագրում, ճանապարհային քարտեզ/գործողությու նների ծրագիր Վերջնաժամկետը՝ Երրորդ եռամսյակ	Ընթացիկ	ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ- ԱՃԹՆ քարտուղարություն, ընտրված կազմակերպություն	

...

քարտեզի մշակում և հաստատում				
ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ N 61. Տվյալների համակարգային բացահայտման գործընթացի ինստիտուցիոնալիզացման ճանապարհային քարտեզի իրականացում	Արդյունքը և վերջնաժամկետը <i>Արդյունքը՝ Վերջնաժամկետը՝ 2020թ. չորրորդ եռամսյակ</i>	Իրականացման կարգավիճակը <i>Ընթացիկ</i>	Պատասխանատուները <i>ԲՇԽ, ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ/ Հ-ԱՃԹՆ քարտուղարություն</i>	Նշումներ
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ				
<i>Միջոցառում 58. Հրապարակային հաշվետվություններ ներկայացնող պետական մարմինների և ընդերքօգտագործողների ներկայացուցիչների ուսուցում հրապարակային հաշվետվությունների ներկայացման առցանց հարթակն օգտագործելու վերաբերյալ</i> Հաշվետու ժամանակահատվածում հրապարակային հաշվետվությունների ներկայացման առցանց հարթակն օգտագործելու վերաբերյալ հրապարակային հաշվետվություններ ներկայացնող պետական մարմինների և ընդերքօգտագործողների ներկայացուցիչների ուսուցում չի իրականացվել՝ առցանց հաշվետվության համակարգը հուլիսի 11-ին ՀՀ կառավարության «ՀՀ կառավարության 2018 թվականի հունիսի 8-ի N 666-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» որոշման համաձայն առցանց հարթակում հաշվետվությունների ձևաչափերի փոփոխություններին համապատասխանեցման աշխատանքների երկարարածգման և Անկախ ադմինիստրատորի ընտրության հետաձգման պատճառով (Տե՛ս Միջոցառում 3 և 45): Սակայն հաշվետու մարմինները, համաձայն լրամշակված հրապարակային հաշվետվությունների ձևերի (xls ֆայլ), մինչև սահմանված վերջնաժամկետը՝ օգոստոսի 1-ը, հաշվետվությունների xls ֆայլերը և դրանց pdf տարբերակները ուղարկել են eiti@gov.am հասցեին, իսկ թղթային տարբերակը՝ ՀՀ վարչապետի աշխատակազմ՝ կից տրամադրելով նաև հրապարակային հաշվետվությամբ ներկայացված տվյալների ճշգրտությունը և հավաստիությունը հավաստող գրություն՝ ստորագրված համապատասխան պետական մարմնի կամ ընդերքօգտագործող ընկերության ղեկավարի ստորագրությամբ: <i>Միջոցառում 59. Բաց տվյալների սկզբունքին համապատասխանող տվյալների համակարգային բացահայտման իրագործելիության ուսումնասիրության տեխնիկական առաջադրանքի մշակում և հաստատում, կատարող կազմակերպության ընտրություն</i>				

Հաշվետու ժամականահատվածում Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) աջակցությամբ՝ «Աջակցություն գլոբալ Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնության (EITI) իրականացմանը Հայաստանում, Վրաստանում և Ուկրաինայում» ծրագրի շրջանակում իրականացվել է ԱՃԹՆ-ի տվյալների համակարգային բացահայտման (mainstreaming-ի) իրագործելիության ուսումնասիրության կազմման համար Խորհրդատուի ծառայությունների գնման գործընթացը, կնքվել է պայմանագիր Խորհրդատուի հետ:

Միջոցառում 60. Բաց տվյալների սկզբունքին համապատասխանող տվյալների համակարգային բացահայտման իրագործելիության ուսումնասիրություն, տվյալների համակարգային բացահայտման քարտեզագրում ԱՃԹՆ-ի գործիքակազմով (toolkit), տվյալների հրապարակման գործընթացի ինստիտուցիոնալիզացման ճանապարհային քարտեզի մշակում և հաստատում

Միջոցառում 61. Տվյալների համակարգային բացահայտման գործընթացի ինստիտուցիոնալիզացման ճանապարհային քարտեզի իրականացում

Հաշվետու ժամանակահատվածում ԱՃԹՆ-ի տվյալների համակարգային իրագործելիության ուսումնասիրությունը կազմող Խորհրդատուի կողմից տրամադրվել է ուսումնասիրության նախագիծը, որի մեջ ներառված են ԱՃԹՆ-ի գործիքակազմով տվյալների համակարգային բացահայտման քարտեզագրումը և տվյալների հրապարակման գործընթացի ճանապարհային քարտեզը/գործողությունների ծրագիրը:

Հավելված 1

2019 թվականի չորրորդ եռամսյակում «Հանքարդյունաբերության ոլորտում թափանցիկ
և հաշվետու կառավարման խթանում» ԱՄՆ ՄԶԳ դրամաշնորհային ծրագրի
շրջանակում իրականացված աշխատանքները²⁰

1.3 «Կապան նախաձեռնությունը» հաշվետու ժամանակատվածում ամփոփել է «Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն» ՀԿ-ի կողմից տրամադրված դրամաշնորհային ծրագրի արդյունքները և ներկայացնել դրանք հանրությանը [սոցիալական ցանցերի միջոցով](#): Մասնավորապես՝ հանքարդյունաբերության ազդակիր համայնքներում իրականացված հարցումները և ուսումնասիրությունները և վեր հանված խնդիրները ամփոփվել և հրապարակվել են հետևյալ [կարճ տեսանյութերի միջոցով](#): Հարկ է նշել, որ վեր հանված խնդիրները և դրանց վերացմանն ուղղված առաջարկությունները նաև ներկայացվել են գործընկեր կազմակերպության՝ «Էկոլուր»-ի կողմից հոկտեմբերի 29-ին Երևանում կազմակերպված միջոցառման ընթացքում:

1.4 Ալավերդի քաղաքում կենտրոնացած «Համայնքային համախմբման և աջակցության կենտրոն» ՀԿ-ը «Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն» ՀԿ-ի կողմից տրամադրված դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակում ամփոփել է 5 ազդակիր համայնքներում իրականացված ուսումնասիրության արդյունքները և, հաշվի առնելով բնակչության կողմից հավաքագրված տվյալները, մշակել առաջարկությունները վեր հանած խնդիրների վերացման ուղղությամբ:

1.5 «Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն» ՀԿ-ի կողմից տրամադրված դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակում «Էկոլուր» ՀԿ-ն հաշվետու ժամանակահատվածում հրապարակել է [«Ում է ծառայում մեր ընդերքի հարստությունը»](#), որը նաև ցուցադրվել է շահագրգիռ կողմերին «Համայնքային համախմբման և աջակցության կենտրոն» ՀԿ-ի կողմից նոյեմբերի 8-ին կազմակերպված «ՀՀ ԱՃԹՆ-ի զեկույցի հաշվետվությունների մատչելիության եւ հանրային վերահսկողության դիտարկում Ալավերդի, Ախթալա, Շնող, Օձուն համայնքների համար» ֆորումի ընթացքում:

2. *«Հանքարդյունաբերության ոլորտում թափանցիկ և հաշվետու կառավարման խթանում» ԱՄՆ ՄՁԳ դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակում հանքարդյունաբերության և ԱՃԹՆ-ի վերաբերյալ հանրային իրազեկության բարձրացում՝ քննարկումներ, մասնավորապես՝ ազդակիր համայնքներում*

2.1. «Թրանսփարենսի Ինթերնեշնլ հակակոռուպցիոն կենտրոն» ՀԿ-ի կողմից տրամադրված դրամաշնորհային ծրագրի շրջանակում «Էկոլուր» ՀԿ-ն հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացրել է իրազեկման աշխատանքներ ազդակիր համայնքներում: Մասնավորապես, հոկտեմբերի 9-ին Արարատ/Արմաշ համայնքի կազմակերպվել է [«Եղիբ իրազեկ, պաշտպանիր քո իրավունքներն ԱՃԹՆ գործընթացում»](#) հանդիպումը 15 մասնակիցների հետ, որի ընթացքում համայնքի

բնակիչներին և տեղական հասարակական կազմակերպություններին ներկայացվել է ԱՃԹՆ-ի գործընթացը, համայնքում գործող «ԳեոՊրոՄայնինգ Գոլդ» ՍՊԸ-ի գործունեության ֆինանսական հոսքերը, 2016-2017թթ. ընկերության սոցիալական ծրագրերը և բնապահպանական վճարներով համայնքի կողմից իրականացված ծրագրերը: Քննարկման ակտիվ մասնակիցները հրավիրվել են մասնակցելու ծրագրի շրջանակներում կազմակերպված ԲՇԽ-ի անդամների հետ քննարկմանը՝ բարձրաձայնելու իրենց խնդիրներն ու առաջարկությունները:

2019թ. հոկտեմբերի 29-ին Երևան քաղաքում կազմակերպվել է [«Հանքարդյունաբերական ազդակիր համայնքները՝ ԱՃԹՆ գործընթացի վարժեք մասնակիցներ» հանրային քննարկումը](#), որին ներկա են գտնվել 47 մասնակից, ներառյալ ԱՃԹՆ-ի ԲՇԽ-ի անդամներ, համայնքների տեղական հասարակական կազմակերպություններ, ակտիվ քաղաքացիներ, տեղական ինքնակառավարման ներկայացուցիչներ և փորձագետներ: Միջոցառման ընթացքում քննարկվել են ազդակիր համայնքների խնդիրները, տրամադրվել տեղեկատվական նյութեր՝ 6 հանքարդյունաբերական ընկերությունների ֆինանսական հոսքերի և 15 ազդակիր բնակավայրերում բնակիչներից հավաքագրված առաջարկությունների վերաբերյալ: Քննարկման արդյունքում նաև ցուցադրվել է ծրագրի շրջանակներում ԷկոԼուրի կողմից նկարահանված տեսանյութը՝ [«Ում է ծառայում մեր ընդերքի հարստությունը»](#):

Ծրագրի շնորհիվ ազդակիր համայնքների հետաքրքրվածությունը մեծացել է ԱՃԹՆ-ի՝ որպես Հանքարդյունաբերության ոլորտի թափանցիկության և հաշվետվողականության բարձրացման նոր մեխանիզմի հանդեպ:

Նախատեսվում է ծրագրի ազդեցության գոտում գտնվող Լոռի և Կապան համայնքների այլ մասնակիցների հետ միասին պատրաստել ծրագրի արդյունքների շնորհանդես:

2.2 «Համայնքային համախմբման և աջակցության կենտրոն» ՀԿ կողմից իրականացվող «Թափանցիկ եւ հաշվետու հանքարդյունաբերություն» ծրագրի շրջանակներում 2019թ. նոյեմբերի 8-ին ՀՀ Լոռու մարզի Օձուն համայնքում անցկացվել է [«ՀՀ ԱՃԹՆ զեկույցի հաշվետվությունների մատչելիության և հանրային վերահսկողության դիտարկում Ալավերդի, Ախթալա, Շնող, Օձուն համայնքների համար» ֆորումը](#): Ֆորումին ներկա են գտնվել 31 մասնակից պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններից, հասարակական կազմակերպություններից, ինչպես նաև Ալավերդի, Շնող, Ախթալա եւ Օձուն համայնքներից: Բանախոսների ներկայացումներից եւ ելույթներից հետո քննարկվեցին ծրագրի ընթացքում կատարված ուսումնասիրության արդյունքները և

կատարված բացահայտումները: Քննարկման արդյունքում հնչեցված առաջարկությունները
կներառվեն վերջնական զեկույցի մեջ:

Հավելված 2

Հաշվետվություն

Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի միջազգային վավերացման գործընթացի շրջանակում ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության ներկայացուցիչների Հայաստան կատարած այցի մասին

Համաձայն Արդյունահանող ճյուղերի թափանցիկության նախաձեռնության (այսուհետ՝ ԱՃԹՆ) ստանդարտի՝ ԱՃԹՆ-ին անդամակցելուց 2.5 տարի հետո անցկացվում է երկրի վավերացում: Հայաստանն ԱՃԹՆ-ին անդամակցում է 2017 թվականի մարտի 9-ից, ուստի 2019 թվականի սեպտեմբերի 9-ից մեկնարկել է Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի առաջին վավերացման գործընթացը: Վավերացման արդյունքում գնահատվելու են մինչև 2019 թվականի սեպտեմբերի 9-ը Հայաստանում ԱՃԹՆ-ի ներդրման աշխատանքներն ու ստանդարտի պահանջների կիրառումը:

Վավերացման գործընթացի նկարագրությունը

ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության և անկախ վավերացնողների կողմից տրվում է երկրի առաջընթացի գնահատականը՝ ըստ ստորև ներկայացված գնահատման թերթիկի:

Պատկեր 1 – Գնահատման թերթիկ

ԱՃԹՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ		ԱՌԱՋԸՆԹԱՑԻ ԱՍՏԻՃԱՆ					ԱՌԱՋԸՆԹԱՑԻ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆ
		Զկա	Անբավարար	Նշանակալի	Քավարար	Ավելի քան քավարար	
Դրույթներ	Պահանջներ						
ԲՇԽ վերահսկողություն	Կառավարության ներգրավվածություն*						
	Ընկերությունների ներգրավվածություն*						
	Քաղաքացիական հասարակության ներգրավվածություն*						
	Բազմաշահառու խումբ*						
	Աշխատանքային ծրագիր*						
Լիցենզիաներ և պայմանագրեր	Իրավական շրջանակ						
	Լիցենզիաների տրամադրում						
	Լիցենզիաների գրանցում						
	Պայմանագրերի բացահայտման քաղաքականություն						
	Իրական սեփականություն						
	Պետական մասնակցություն						
Արտադրության	Հետախուզական տվյալներ						
	Արտադրության տվյալներ						

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՈՂ ՃՅՈՒՂԵՐԻ ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՁԵՐՆՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԵՌԱՄՍՅԱԿԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ,
ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ-ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2019 ԹՎԱԿԱՆ

• • •

մոնիտորինգ	Արտահանման տվյալներ						
Եկամուտների հավաքագրում	Հարկեր և եկամուտներ						
	Բնաիրային եկամուտներ						
	Ապրանքափոխանակության կարգավորումներ						
	Փոխադրումներից ստացվող եկամուտներ						
	ՊՁ գործարքներ						
	Տեղական կառավարման մարմիններ կատարվող ուղիղ վճարումներ						
	Տվյալների արդիականություն*						
	Տվյալների համակողմանիություն						
	Տվյալների որակ						
	Ապագադեգացում						
Եկամուտների բաշխում	Տեղական կառավարման մարմիններ կատարվող փոխանցումներ						
	Եկամուտների բաշխում						
	Եկամուտների կառավարում և ծախսեր						
Սոցիալ- տնտեսական ներդրում	ՊՁ-ների քվադի-ֆիսկալ ծախսեր						
	Պարտադիր սոցիալական ծախսեր						
	Հայեցողական սոցիալական ծախսեր						
	Ներդրումը տնտեսության մեջ						

Արդյունքներ և ազդեցություն	Հանրային բանավեճ						
	Տվյալների հասանելիություն						
	Առաջարկությունների իրականացում						
	Իրականացման ազդեցությունը և արդյունքները						
Ընդհանուր գնահատական.							

Պայմանական նշաններ

	Երկիրն այս պահանջի ուղղությամբ որևէ առաջընթաց չի գրանցել: Պահանջի ընդհանուր նպատակը ոչ մի կերպ իրականացված չէ:
	Երկիրը ոչ բավարար առաջընթաց է գրանցել պահանջի կատարման հարցում: Պահանջի զգալի մասը դեռևս կատարման ենթակա է, պահանջի ընդհանուր նպատակը դեռևս հեռու է իրականացված լինելուց:
	Երկիրը պահանջի կատարման հարցում առաջընթաց է գրանցել: Պահանջի զգալի մասը կատարվում է, ընդհանուր նպատակը գտնվում է իրականացման փուլում:
	Երկիրը կատարում է ԱՃԹՆ-ի պահանջները:
	Երկիրն ԱՃԹՆ-ի պահանջներից դուրս ջանքեր է գործադրում:
	Այս պահանջի իրականացումն ընդամենը խրախուսվում է կամ առաջարկվում և չպետք է հաշվի առնվի ստանդարտի համապատասխանությունը գնահատելիս:
	ԲՇԽ-ն ապացուցել է, որ այս պահանջը կիրառելի չէ երկրում:

- Վավերացման նախորդ փորձից հետո կատարողականի փոփոխություն տեղի չի ունեցել
Երկիրն ունի ավելի վատ արդյունքներ, քան վավերացման նախորդ գործընթացի ժամանակ

→ Երկիրն ունի ավելի լավ արդյունքներ, քան վավերացման նախորդ գործընթացի ժամանակ

* Պահպանել

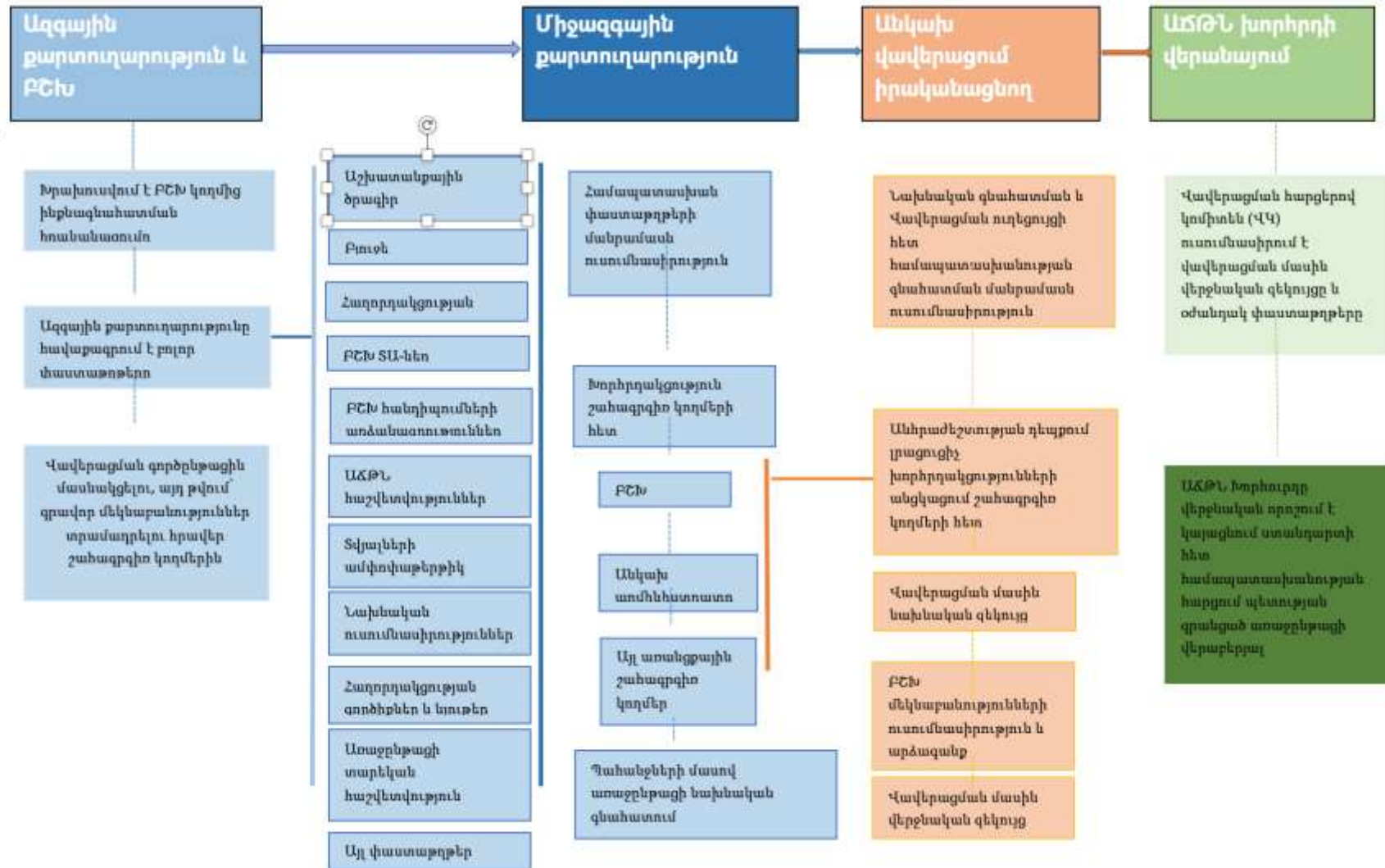

ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության վավերացնողների թիմի կազմած հաշվետվությունը ներկայացվելու է անկախ վավերացնողին, որի վավերացումից հետո երկրի վավերացման հաշվետվությունը ներկայացվելու է ԱՃԹՆ-ի միջազգային խորհրդի հաստատմանը: ԱՃԹՆ-ի վավերացման ժամանակ տրված գնահատականի ամենացածր սանդղակը «Առաջընթաց չկա» կարգավիճակն է, իսկ ամենաբարձրը՝ «Բավարար առաջընթաց»: Վերջնական գնահատականը տրվում է՝ ամփոփելով յուրաքանչյուր առանձին պահանջի առաջընթացի մակարդակը: Ամենաբարձր՝ «Բավարար առաջընթաց» կարգավիճակը տրվում է այն դեպքում, երբ ԱՃԹՆ-ի յուրաքանչյուր պահանջի ու ենթապահանջի կիրառումը գնահատելիս բոլորին տրվել է «բավարար առաջընթաց» գնահատական: Երկրորդ ամենաբարձր մակարդակը «զգալի առաջընթացն» է, երբ պահանջների մեծամասնության կատարմանը տրվում է «բավարար առաջընթաց» գնահատական: Անկախ վավերացնողի կողմից հաշվետվությունների պատրաստումից հետո այն ներկայացվելու է ԱՃԹՆ-ի ազգային քարտուղարությանը և բազմաշահառու խմբին: Եթե հաշվետվությունում առկա են ԱՃԹՆ-ի ներդրման գործընթացի բացթողումներ, որոնք հնարավոր է վերացնել երեք շաբաթվա ընթացքում, երկիրը կարող է 3 շաբաթվա ընթացքում վերացնել այդ թերությունները և դրա մասին տեղեկացնել ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարությանը: Այդ աշխատանքների իրականացումը հաշվի կառնվի վերջնական գնահատման ժամանակ:

Հայաստանի Հանրապետության՝ ԱՃԹՆ-ի ստանդարտի բավարարման առաջընթացի վերաբերյալ որոշումը ԱՃԹՆ-ի միջազգային խորհուրդը կքննարկի և կընդունի 2020 թվականի 1-ին եռամսյակի ընթացքում:

...

ՎԱՎԵՐԱՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ

Զորս թայլից բաղկացած գործընթաց

Քայլ 1
Վավերացման նախապատրաստում

Նախքան վավերացման մեկնակեր խոսակցություն է ընել կողմից ԱՃԹՆ ստանդարտի հետ համապատասխանության սեփական գնահատման իրականացումը:

Մեթոդական ջրգում
eiti.org/GN23

Ազդեցին բարձրագույն խաղաղությանը և բոլոր վատաբերությունները, որը թվում է ՀՀՆ ուղեանագրությունները:

Շահագրգիռ կողմերը կարող են պատրաստել ցանկացած այլ փաստաթուղթ:

Քայլ 1
Տվյալների հավաքագրում և խորհրդակցություններ շահագրգիռ կողմերի հետ

Քայլ 2
Մեկախ վավերացում

Քայլ 3
Խորհրդի վերանայում

Ո՛Վ է իրականացնում յուրաքանչյուր քայլի վերահսկողությունը

Միջազգային թարգմանչություն

Մեկախ վավերացում իրականացնող անձ

ԱՃԹՆ Խորհուրդ

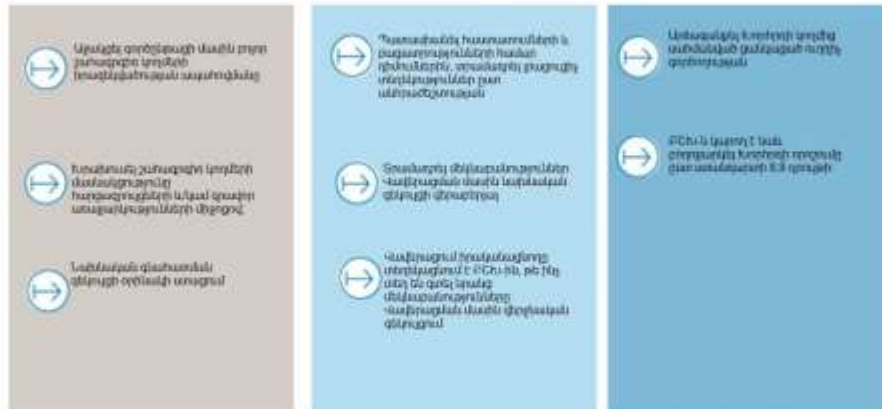
Մանրամասներ յուրաքանչյուր քայլի վերաբերյալ

Գործողություն - Ամեն շտաբ ժողովրդի ռազմավարություն, որը թվում է խորհրդակցություններ շահագրգիռ կողմերի հետ: - Ոչ ինքնուրույն, մեծաթիվ խորհրդակցություն շահագրգիռ կողմերի հետ: - Դառնալիցները իրականացնում են համապատասխան ժամանակացույցով:	Գործողություն - Դառնալիցները իրականացնում են համապատասխան ժամանակացույցով: - Դառնալիցները իրականացնում են համապատասխան ժամանակացույցով: - Դառնալիցները իրականացնում են համապատասխան ժամանակացույցով: - Դառնալիցները իրականացնում են համապատասխան ժամանակացույցով: - Դառնալիցները իրականացնում են համապատասխան ժամանակացույցով:	Գործողություն - Դառնալիցները իրականացնում են համապատասխան ժամանակացույցով: - Դառնալիցները իրականացնում են համապատասխան ժամանակացույցով: - Դառնալիցները իրականացնում են համապատասխան ժամանակացույցով: - Դառնալիցները իրականացնում են համապատասխան ժամանակացույցով: - Դառնալիցները իրականացնում են համապատասխան ժամանակացույցով:
---	--	--

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱՀԱՆՈՂ ՃՅՈՒՂԵՐԻ ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱՁԵՐՆՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԵՌԱՄՍՅԱԿԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ,
ՀՈՒԼԻՍ-ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 2019 ԹՎԱԿԱՆ

• • •

Ազգային բարոտուղարության և ԲԾԽ-ի դերը

Վալերացման ժամանակացույց

Յուրաքանչյուր քայլի առավելագույն տևողությունը, ենթակա է քննարկման ԲԾԽ-ի հետ

Արդյունքներն ըստ քայլերի

ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության վավերացման խմբի այցը Հայաստանի Հանրապետություն

Ի հավելումն ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության կողմից ԱՃԹՆ-ի ներդրման աշխատանքների փաստաթղթային ստուգման՝ ԱՃԹՆ-ի միջազգային վավերացման գործընթացի շրջանակում նոյեմբերի 4-8-ը Հայաստան են այցելել ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության վավերացման գործընթացի ղեկավար Լիդյա Կիլպին և երկրի համակարգող Օլեսյա Տոլչկոն:

Հայաստանի Հանրապետության ԱՃԹՆ-ի ազգային քարտուղարության կողմից կազմակերպվել են վավերացնողների խմբի հանդիպումները ՀՀ ԱՃԹՆ-ի բազմաշահառու խմբի անդամների և բոլոր շահագրգիռ մարմինների և անձանց հետ:

Նոյեմբերի 4-ին ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության ներկայացուցիչները հանդիպումներ են ունեցել ԱՃԹՆ-ի հայաստանյան քարտուղարության, Բաց կառավարման գործընկերության և Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի առաջին գեկույցը կազմող Անկախ ադմինիստրատորի՝ «Էրնսթ և Յանգ» աուդիտորական ընկերության պատասխանատու թիմի հետ:

1. Հանդիպում ԱՃԹՆ-ի հայաստանյան քարտուղարության հետ

Հանդիպմանը քննարկվել են Հայաստանի՝ ԱՃԹՆ-ին անդամակցության, ԱՃԹՆ-ի բազմաշահառու խմբի ձևավորման գործընթացը և ԲՇԽ-ի բոլոր երեք խմբակցությունների՝ կառավարության, քաղաքացիական հասարակության և հանքարդյունահանող ընկերությունների, ներգրավվածությունը Հայաստանում ԱՃԹՆ-ի իրականացման գործընթացում, ինչպես նաև ԱՃԹՆ-ի ազգային քարտուղարության կողմից իրականացվող գործառույթները, միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցությունը, վերջիններիս աջակցությամբ իրականացված միջոցառումները, ԱՃԹՆ-ի քարտուղարության կողմից կազմված փաստաթղթերի նախագծերը և դրանց շրջանառումը ԲՇԽ-ի անդամների միջև, ԲՇԽ-ի նիստերի և աշխատանքային խմբերի հանդիպումների անցկացումը, ԱՃԹՆ-ի կողմից բացահայտված տվյալների ամբողջական, պատեհաժամ և բաց տվյալների սկզբունքով հրապարակումը Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի www.eiti.am կայքում և առցանց հաշվետվությունների հարթակում:

2. Հանդիպում Հայաստանի Բաց կառավարման գործընկերության համակարգողի հետ

Հայաստանի Բաց կառավարման գործընկերության համակարգող Լիլյա Աֆրիկյանի հետ հանդիպման ընթացքում քննարկվել են ԱՃԹՆ-ի և ԲԿԳ-ի համագործակցությունը, ԲԿԳ-ում ԱՃԹՆ-ի ԲՇԽ-ի անդամների ներգրավվածությունը, ինչպես նաև ԲԿԳ-ի հայաստանյան

գործողությունների 4-րդ ծրագրում իրական սեփականատերերի բացահայտման ուղղությամբ համապատասխան հանձնառության ներառումը և կատարված քայլերը:

3. Հանդիպում ԱՃԹՆ-ի առաջին ազգային զեկույցը կազմած Անկախ ադմինիստրատորի հետ

Անկախ ադմինիստրատորի հետ հանդիպման ընթացքում քննարկվել են Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի առաջին զեկույցի կազմման աշխատանքները, տեղեկատվության հավաքագրման գործընթացը, ընդերքօգտագործող կազմակերպությունների և պատասխանատու պետական մարմինների ներգրավվածության աստիճանը, ԱՃԹՆ-ի ստանդարտի պահանջներին համապատասխան տեղեկատվության առկայությունը զեկույցում, հավաքագրված և համադրված տվյալների վստահելիությունը, ինչպես նաև հայտնաբերված անհամապատասխանությունների պատճառները: Վավերացնողների խմբի կողմից նշվել է, որ Հայաստանի առաջին ԱՃԹՆ-ի զեկույցը համակողմանի է և ներկայացնում է ԱՃԹՆ-ի ստանդարտով պահանջվող ամբողջական տեղեկատվություն:

4. Հանդիպումներ ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի կառավարության խմբակցությունը ներկայացնող անդամների հետ

Նոյեմբերի 5-ին ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության վավերացնողների խումբը հայաստանյան քարտուղարության ուղեկցությամբ հանդիպումներ է ունեցել Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության, Շրջակա միջավայրի նախարարության, Վիճակագրական կոմիտեի, Պետական եկամուտների կոմիտեի ներկայացուցիչների, նոյեմբերի 6-ին՝ Արդարադատության նախարարության, նոյեմբերի 7-ին՝ Ֆինանսների նախարարության ներկայացուցիչների հետ:

Հանդիպում Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության ներկայացուցիչների հետ

ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի կառավարության խմբակցության անդամներ՝ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի տեղակալներ՝ Կարեն Իսախանյանի և Լիլիա Շուշանյանի, ինչպես նաև ոլորտի պատասխանատու մասնագետների, ազդակիր համարվող համայնքների ներկայացուցիչների հետ հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին հանքարդյունահանող ընկերությունների կողմից համայնքային բյուջեներ վճարվող հարկերն ու վճարները, ընդերքօգտագործման թույլտվությունների տրամադրման և փոխանցման գործընթացները, օրենսդրությունից շեղումները, դիմումների մերժումներն ու դրանց հիմնական պատճառները, թույլտվությունների հրապարակային գրանցամատյանում առկա տեղեկատվությունը, հրապարակված պայմանագրերի համառոտ բովանդակությունն ու դրանցում բովանդակային փոփոխությունների անհրաժեշտությունը, ՀՀ Ընդերքի մասին օրենսգրքում իրականացված ու իրականացվելիք փոփոխությունները, օգտակար հանածոյի արդյունահանման նպատակով

ընդերքօգտագործման պայմանագրերով սահմանված պարտադիր սոցիալական պարտավորությունները և դրանց փաստացի վճարները համայնքներին, ԱՃԹՆ-ի առաջին ազգային զեկույցում դրանց վերաբերյալ առկա տեղեկատվության համակողմանիությունը: Քննարկվեցին նաև «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական հարկերի նպատակային օգտագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով մասհանումների իրականացման, բնապահպանական նպատակային ծրագրերի իրականացման համար սուբվենցիա ստացող ազդակիր համայնքների և ըստ համայնքների սուբվենցիայի չափի բաշխվածության որոշման գործընթացը: Ներկայացվեց, որ ՀՀ վիճակագրական կոմիտեն չի հրապարակում թանկարժեք մետաղների (օր՝ ոսկի, արծաթ և այլն) արտադրության վերաբերյալ ապագրեգացված տվյալներ՝ հաշվի առնելով «Պետական և ծառայողական գաղտնիքի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 9-րդ հոդվածի 3-րդ կետի գ) ենթակետի պահանջները: Քննարկվեցին մեկից ավել ընդերքօգտագործման թույլտվություն ունեցող հանքարդյունահանող ընկերությունների ըստ ծրագրերի հաշվետվողականության հնարավորությունը: Ներկայացվեց, որ ներկայումս միայն մեկ ընկերություն ունի ընդերքօգտագործման 2 թույլտվություն: Նշվեց նաև, որ գործող օրենսդրության պայմաններում պետական եկամուտների տրոհումը ծրագրային մակարդակով անհնարին է, ուստի ծրագրային մակարդակի հաշվետվողականության ներդնումը օրենսդրական փոփոխություններ կպահանջի:

Հանդիպում Շրջակա միջավայրի նախարարության ներկայացուցիչների հետ

Շրջակա միջավայրի նախարարի տեղակալ, ԲՇԽ-ի անդամ Իրինա Ղափլանյանի և նախարարության ոլորտի պատասխանատուների հետ հանդիպմանը քննարկվեցին ԱՃԹՆ-ի շրջանակում նախարարության կողմից բացահայտվող տվյալները: Ներկայացվեց, որ համաձայն ՀՀ «Ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական հարկի նպատակային օգտագործման մասին» օրենքի՝ մետաղական հանքաքար արդյունահանող 27 ընկերություններից 5 ընկերությունների՝ Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ, Ագարակի պղնձամոլիբդենային կոմբինատ, Դինո Գոլդ Մայնինգ Քամփնի (ներկայումս՝ Չաարատ Կապան), Ախթալայի լեռնահարստացման կոմբինատ, Գեոպրոմայնինգ Գոլդ ընկերությունների կողմից վճարվող բնապահպանական հարկից են մասհանումներ կատարվում: Ինչպես նաև նշվեց, որ համայնքների ցանկը և բնապահպանական վճարներից նրանց վարչական և ֆոնդային բյուջեներ մասհանվող գումարների չափերը յուրաքանչյուր տարվա համար հաստատվում են տվյալ տարվա պետական բյուջեի մասին օրենքով: Ներկայացվեց, որ բնապահպանական ծրագրերը կազմվում են համաձայն «Բնապահպանական ծրագրերի մշակման (նախագծման) կարգը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության 2014 թվականի փետրվարի 27-ի N 197-Ն որոշման: Ծրագրի նախագծային փաստաթղթերը հաստատվում են Առողջապահության և/կամ Շրջակա միջավայրի նախարարությունների կողմից, և մինչև ծրագրի հաստատումը բնապահպանության և

առողջապահության բնագավառներում լիազորված պետական մարմինների հետ՝ ՀՀ կառավարության սահմանված կարգով համաձայնեցվում են նախատեսված միջացառումների իրականացման առաջնությունները և դրանց ֆինանսավորման համամասնությունները: Համաձայն վերոնշյալ օրենքի՝ ծրագրի նախագիծը մշակվում է համայնքի ղեկավարի կողմից օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հաստատված տվյալ մարզի կամ համայնքի զարգացման (սոցիալ-տնտեսական զարգացման) կամ շրջակա միջավայրի պահպանության տեղական գործողությունների ծրագրերի կամ այլ ծրագրային կամ ռազմավարական նշանակության փաստաթղթերի հիման վրա: Ծրագիրը հրապարակում է համայնքի ղեկավարը:

Հանդիպում Վիճակագրական կոմիտեի ներկայացուցիչների հետ

Վիճակագրական կոմիտեի ներկայացուցիչների հետ քննարկվեցին ՎԿ-ի կողմից մետաղական հանքարդյունաբերության ոլորտի վերաբերյալ հրապարկվող տվյալները, մասնավորապես արտադրության, պաշարների, արտահանման և ներքին իրացման, զբաղվածության տվյալները: Ներկայացվեց, որ Հայաստանից արտահանվում են պղնձի, մոլիբդենի և ցինկի խտանյութեր, իսկ թանկարժեք մետաղների մասով ոսկու և արծաթի դորե համաձուլվածք: Ներկայացվեց, որ ԱՃԹՆ-ի զեկույցում արտահանման տվյալները խտանյութի և հանքաքարի միասին են ներկայացված, սակայն թվի անհամապատասխանության հավանականությունը քիչ է, քանի որ Հայաստանից հանքաքար չի արտահանվում: Թանկարժեք մետաղների (ոսկի, արծաթ և այլն) արտահանման և ներմուծման վերաբերյալ տվյալները հրապարակվում են, իսկ արտադրության վերաբերյալ տվյալները չեն հրապարակվում՝ համաձայն «Պետական և ծառայողական գաղտնիքի մասին» ՀՀ օրենքի: ՀՀ վիճակագրական կոմիտեի տրամադրած տվյալները ՀՀ տնտեսության մեջ հանքարդյունաբերության ոլորտի մասնաբաժնի վերաբերյալ վերաբերում է ամբողջ հանքարդյունաբերության ոլորտին՝ չառանձնացնելով մետաղական հանքարդյունաբերությունը: ՎԿ-ի տվյալները հրապարակվում են armstat.am-ի տարեգրքերում՝ սոցիալ-տնտեսական վիճակագրության մասում, ինչպես նաև վիճակագրությունը հասանելի է համացանցում Տեղեկագիր armstatbank.am-ում: Կազմակերպությունների կողմից վիճակագրական տվյալները ներկայացվում են ՎԿ-ի կողմից սահմանված հաշվետվությունների ձևաչափերով:

Հանդիպում Պետական եկամուտների կոմիտեի ներկայացուցիչների հետ

Պետական եկամուտների կոմիտեի նախագահի տեղակալ, ԲՇԽ-ի այլընտրանքային անդամ Արթուր Մանուկյանի և ՊԵԿ-ի ԱՃԹՆ-ի համար տվյալների տրամադրման պատասխանատուների հետ քննարկվեցին ՊԵԿ-ի կողմից ներկայացվող տվյալների, 2020 թվականից տրանսֆերային գնագոյացման կարգավորումների կիրառման, կազմակերպությունների կողմից վճարված հարկերի վճարների մասին տվյալների ապաագրեզացման աստիճանի, ոլորտում ստվերային գործունեության մասին (informal activity)

տեղեկատվության առկայության վերաբերյալ հարցեր: Նշվեց, որ առանձին հանքարդյունաբերության ոլորտում ստվերային գործունեության վերաբերյալ տվյալներ չկան, սակայն վերջին տարվա ընթացքում 50.000 աշխատող է գրանցվել, ինչը խոսում է ստվերի կրճատման մասին: Քննարկվեց հարկերի՝ միասնական հաշվին վճարման գործընթացը և, մասնավորապես, բնապահպանական հարկի մասով, վճարումները տարանջատելու հետ կապված խնդիրները: Քննարկվեցին նաև պետական մարմինների տվյալների աուդիտի իրականացման հետ կապված հարցեր:

Հանդիպում Արդարադատության նախարարության նախարարության ներկայացուցիչների հետ

Արդարադատության նախարարի տեղակալ, ԲՇԽ-ի անդամ Սրբուհի Գալյանի և նախարարության պատասխանատուների հետ հանդիպանը քննարկվեցին Հայաստանում իրական սեփականատերերի բացահայտմանն ուղղությամբ կատարված աշխատանքները, կատարված օրենսդրական փոփոխություններն ու համապատասխան ենթաօրենսդրական ակտերի մշակման գործընթացը:

Հանդիպում Ֆինանսների նախարարության ներկայացուցիչների հետ

Ֆինանսների նախարարի տեղակալ, ԲՇԽ-ի այլընտրանքային անդամ Արման Պողոսյանի և բյուջետային պլանավորման պատասխանատու մասնագետի հետ քննարկվեցին բնապահպանական նպատակային ծրագրերի հաստատման և ֆինանսավորման գործընթացի, հանքարդյունաբերության ոլորտից ստացված պետական եկամուտների բաշխման հետ կապված հարցեր:

5. Հանդիպում ԱՃԹՆ-ի ԲՇԽ-ի քաղաքացիական հասարակության խմբակցության և ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչների հետ

Նոյեմբերի 6-ին վավերացնողների խումբը, առանց ԱՃԹՆ-ի քարտուղարության ուղեկցության, առանձին հանդիպումներ է ունեցել ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի քաղաքացիական հասարակության խմբակցության անդամներ Հարություն Մովսիսյանի, Ինգա Զարաֆյանի, Սոնա Այվազյանի, Արթուր Համբարձումյանի, ԲՇԽ-ի նորընտիր անդամների հետ, ինչպես նաև ամբողջ խմբակցության հետ: Հանդիպում է տեղի ունեցել նաև քաղաքացիական հասարակության ԲՇԽ-ի անդամների առաջին ընտրությունները համակարգող, Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի Պատասխանատու հանքարդյունաբերության կենտրոնի տնօրեն Ալեն Ամիրխանյանի հետ, «Դիվելոփ Արմենիա» ընկերության ներկայացուցիչ Հայրապետ Էքմեքջյանի հետ, ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչների՝ «Հետք» լրատվական ընկերության թղթակից Քրիստինե Աղալարյանի, «ՍիվիլՆեթ» լրագրող Մկրտիչ Կարապետյանի, Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոնի հիմնադիր նախագահ Շուշան Դոյոդյանի հետ:

6. Հանդիպում ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի հանքարդյունահանող ընկերությունների խմբակցության հետ

Նոյեմբերի 7-ին ԱՃԹՆ-ի հայաստանյան քարտուղարության ուղեկցությամբ ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության ներկայացուցիչները առանձին հանդիպումներ են ունեցել ինչպես ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի հանքարդյունահանող ընկերությունների խմբակցության անդամներ Արմեն Ստեփանյանի, Վահե Վարդանյանի և Պերճ Խաչատրյանի հետ, այնպես էլ ամբողջ խմբակցության անդամների հետ՝ ներառյալ այլընտրանքային անդամներ Արամ Օսիկյանի և Անդրանիկ Աղաբալյանի հետ, ինչպես նաև Թեդուտ» ՓԲԸ-ի ներկայացուցիչներ Միքայել Թովմասյանի և Լյուդվիգ Կարապետյանի հետ:

Վավերացնողների խումբը ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի հանքարդյունահանող ընկերությունների խմբակցության անդամների հետ հանդիպման ընթացքում քննարկվել է ընդերքօգտագործման ոլորտում առկա խնդիրները, ԱՃԹՆ-ի ազգային զեկույցի պատրաստման ընթացքում ընդերքօգտագործողների մասնակցությունը, ընդերքօգտագործման իրավունքի տրամադրման գործընթացի հետ կապված խնդիրները, մասնավորապես հողերի հասանելիության և ջրօգտագործման իրավունքի ձեռքբերման հետ կապված խնդիրները: Ներկայացվել է, որ այդ խնդիրները և մի շարք այլ հարցեր խորությամբ կուսումնասիրվեն ԱՃԹՆ-ի հաջորդ զեկույցում:

7. ԱՃԹՆ ԲՇԽ-ի նիստ

Նոյեմբերի 7-ին կայացել է նաև ԱՃԹՆ-ի ԲՇԽ-ի նիստ, որի ընթացքում ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության ներկայացուցիչների կողմից ներկայացվեցին ԱՃԹՆ-ի վավերացման ընթացակարգը, ԱՃԹՆ-ի 2019 թվականի ստանդարտի նոր պահանջները և քննարկվեցին վավերացմանն առնչվող այլ հարցեր:

8. Հանդիպում Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի միջազգային գործընկեր կազմակերպությունների հետ

Նոյեմբերի 8-ին ԱՃԹՆ-ի միջազգային քարտուղարության ներկայացուցիչները հանդիպումներ են ունեցել Հայաստանի ԱՃԹՆ-ի միջազգային գործընկեր կազմակերպությունների՝ Համաշխարհային բանկի, Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) և Երևանում Բրիտանական դեսպանատան ներկայացուցիչների հետ: Հանդիպման ընթացքում ներկայացվել են վերջին 3 տարիների ընթացքում միջազգային կազմակերպությունների ցուցաբերած աջակցությունն Հայաստանում ԱՃԹՆ-ի իրականացմանը, և կարևորվել է միջազգային գործընկերների հետ համագործակցությունը նախաձեռնության հաջող ներդրման հարցում:

9. ԲՇԽ-ի անդամների հետ քննարկված հիմնական հարցերը

ԲՇԽ-ի անդամների հետ հանդիպումներին քննարկվել են ԲՇԽ-ին իրենց անդամակցության ընթացակարգը, ԲՇԽ-ի անդամների քանակի որոշումը և դրա վերաբերյալ ԲՇԽ-ի անդամների համաձայնությունը, ԲՇԽ-ի քաղաքացիական հասարակության և հանքարդյունահանող ընկերությունների խմբակցությունների անդամների ընտրությունները, խմբակցությունների

կողմից անդամների ընտրության ընթացակարգերի առկայությունը և մարզային կազմակերպությունների ներկայացուցիչների ներգրավվածությունը, խմբակցությունների համակարգումը, անդամների փոխարինումը, հաղորդակցությունը խմբակցության անդամների միջև, ԲՇԽ-ի որոշումների կայացման ընթացակարգը և խմբակցությունների միջև համագործակցությունը, ԱՃԹՆ-ի ազգային առաջնահերթությունների և աշխատանքային ծրագրերի կազմման ժամանակ բոլոր շահագրգիռ կողմերի կարծիքների ու առաջարկների արտացոլումը, քննարկումների անցկացումը, ԱՃԹՆ-ի հիմնական փաստաթղթերի՝ ԱՃԹՆ-ի զեկույցի, ԱՃԹՆ-ի տարեկան հաշվետվություն և այլ փաստաթղթերի շրջանառումը ԲՇԽ-ի անդամների միջև, դրանց շուրջ ներկայացված կարծիքները, առաջարկները, կազմակերպված աշխատանքային քննարկումները, ԱՃԹՆ-ի զեկույցի տվյալների օգտագործումը, զեկույցի տվյալներից օգտվելու փաստերի առկայությունը, աշխատանքային խմբերում ներգրավվածությունն ու կատարված աշխատանքները, հանքարդյունահանող ընկերությունների և պետական մարմինների ԱՃԹՆ-ին հաշվետվողականությունը, ԱՃԹՆ-ի զեկույցի համակողմանիությունը, տվյալների հուսալիությունն ու արդիականությունը, ԱՃԹՆ-ի ազգային քարտուղարության հավասար հասանելիությունը ԲՇԽ-ի բոլոր խմբակցությունների համար և Հայաստանում ԱՃԹՆ-ի ներդրման հետ կապված մի շարք այլ հարցեր: